Sne. Lystspil i fire akter

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk av **Sophus Bauditz** (1850-1915) har digitaliserats i februari 2011 av University of Toronto och anpassats för Projekt Runeberg i november 2013 av Ralph E.

Detta lustspel kan läsas såsom en uppslagen bok i färg på Internet Archive.

http://www.archive.org/details/snelustspilifireOObaudSNESNE

LYSTSPIL I FIRE AKTER

af

SOPHUS BAUDITZ

GYLDENDALSKE BOGHANDEL NORDISK FORLAG

1910københavn

— forlagstrykkerietPERSONERNE

Jægermester Hvarre

Harr,ET ! hans Døtre Ellen I

Frøken Anna Hvarre, hans Tante Premierlieutenant Høg Dr. phil. Thanning Rasmus, Kusk paa Nordskov Stine paa Stationen Skolelærer Jensen Proprietær Bastrup Bestyrer Eriksen Sognefogden Stationsforstanderen En Stationskarl En Pige paa Nordskov Gjæster fra Kjøbstaden

Handlingen foregaaer i Jylland, förste Akt paa en Landstation, de følgende Akter paa Herregaarden Nordskov. Tredie Akt er delt i to Afdelinger.FØRSTE AKT

Vinteraften i en 3die Klasses Ventesal paa en nnrdjydsk Jernbanestation. I Baggrunden en Glasdør og to Vinduer ud til Perronen. Til Venstre (for Tilskuerne) en Dor ind til Stationsforstanderens Kontor, og ved Siden af den en Luge til Billetsalg; op ad Væggen staaer en Bænk, og over den hænger et Væggeuhr. Til Høire, helt tilbage, en Skranke foran en Buffet, og ved Siden af denne en Dør, der forer ind til Kjøkke-net; længere fremme en storre Dor og en Bænk. Under Loftet hænger en tændt Petroleumslampe med grøn Blikskjærm over; paa Væggene Fartplaner og Reklameplakater med Billeder af Landbrugsmaskiner o. I. Det er Snestorm, og Ruderne er helt tilsnete; naar Døren ud til Perronen gaaer op, fyger der Sne ind.

Da Tæppet gaaer op, staaer Stine bag Buffeten og torrer Glas af; Sognefogden, Proprietæren og Eriksen sidder ved et Bord i Mellemgrunden t. H. med Kopper, Glas-Sukkerskaal og Flaske foran sig.

1. SCENE Eriksen

Det er da et grumme Veir!

Proprietæren Ja, man skulde vei se at komme hjem, Klokken er mange!

Sognefogden Ja, saagu er den saa!

Eriksen

Men man skulde da først se, om Iltoget kommero

igjennem. Jeg skal forresten ogsaa have nogle Varer med hjem til Brugsen — Klipfisken er sluppen op, og der skal jo være Barselgilde hos Søren Ingstrup.

Sognefogden Ja, der skal jo saa!

Proprietæren

seer til Væggeuhret

Nu skulde Iltoget have været her for halvanden Time siden.

Sognefogden Ja, det skulde saa!

2. SCENE

Stationsforstanderen kommer ud fra Venstre — i Hjemmefrakke og Morgensko og med lang Pibe i Munden.

Eriksen

til Stationsforstanderen

Med Forlov at spørge, er der meldt Afgang fra Igum?

Stationsforstanderen Nei, det kan vare længe endnu! Og vi sender ingen Tog ad Vestbanen iaften — den er stoppet!

Proprietæren Skal de Reisende vestpaa, der kommer med Toget sydfra, da blive her inat?3

Stationsforstanderen Ja, det bliver de nodt til — men der er vist ikke

mange! Gaaer over til Stine or giver en Besked, hvorefter han gaaer inJ til sig selv.

3. SCENE

De Forrige uden Stationsforstanderen.

Proprietæren Ja, man skulde vei alligevel se at komme hjem!

Sognefogden Gu', skulde man saa!

Eriksen

Men man bliver vei lige godt, til Toget er kommet!

Sognefogden Aa, ja, saagu — det gjør man vei.

Proprietæren

efter en Pause

Det er da godt, man ikke skal kjøre efter Jordemoder i det Veir!

Sognefogden Ja, Gu' er det godt!

4. SCENE Skolelæreren

kommer ind ad Døren til Høire, ryster Sneen af Frakken og stamper den af Støvlerne; lægger Kasketten og sit uldne Halstørklæde paa Bænken.4

Skolelæreren Godaften i Stuen, Godaften! Det er da et farligt Veir!

Eriksen Fyger det lige stærkt?

Skolelæreren Ja, det er knap, man kan stride sig frem, og henne foran Smedien ligger der en Drive, som er over tre Alen høi —- jeg var nær blevet siddende!

Sognefogden

Aa, ja, saagu!

Skolelæreren Er Iltoget ikke kommet?

Proprietæren Nei, der er ikke meldt Afgang fra Igum endnu. Og der gaaer ingen Tog vestpaa.

Skolelæreren Naa, ja, der skulde vei Ingen herfra ad den Kant! — Med Forlov!

Sætter sig ved Bordet.

Men det var da ellers en Skam, at Iltoget ikke er kommet!

Sognefogden

Aa, ja, saagu!

Eriksen

til Skolelæreren

Hvorfor forresten det?5

Skolelæreren Jo, jeg pleier altid van at gaa herop paa den her Tid af Aftenen og læse Jægermesterens Kjøbenhavns-Aviser — han faaer dem jo først om Morgenen — og saa ryger jeg min Aftenpibe til — min Kone kan ikke godt taale Tobak i Stuen, siden hun fik den sidste Lille og saa gaaer hun forresten ogsaa i Seng, saa jeg sparer Varmen. Aa, Stine,

Vær Saa god at give mig min Pibe. Stine bringer>am en Pibe med Porcelænshoved. Tak. Han stopper og tænder.

Stine

til Skolelæreren

Var der ellers ikke noget?

Skolelæreren Nei, Tak — jeg veed ikke —

seer til de Andre.

Proprietæren Jo, saa er det nok bedst, vi faaer fire Knægte, hvad?

Sognefogden

Aa, ja, saagu!

Proprietæren Aa, Stine, giv os fire til!

Skolelæreren Det er næsten en Skam — jo, det er!—Men saa er det min Tur, næste Gang, vi mødes — husk det!6

Proprietæren

Ja, huske det skal vi nok — om det kan hjælpe!

Sognefogden

Gu' kan det ei!

Skolelæreren

der lader, som han har overhørt de sidste Repliker, til Eriksen.

Er Klipfisken kommet?

Eriksen

Nei, men jeg venter den med Toget.

Skolelæreren

Naa, det var godt, for det var da en Skam, om vi skulde mangle den til Barselgildet.

Stine kommer med en Bakke og fire Par Kopper, som hun sætter paa Bordet. Gjæsterne tager Sukker og hælder af Flasken i Kopperne.

Skolelæreren

drikker

Aa, det gjør godt! Tager et Stykke Sukker og putter i Vestelommen. Ja, jeg tager altid et Stykke Sukker med hjem til Konen — saa har hun da ogsaa nogen Fornøielse af, at jeg gaaer til Stationen!

Sognefogden

Aa ja, saagu !

Skolelæreren

Men det er ligegodt helt underligt, ikke at have sin „Berlingske Tidende" til Piben.7

Proprietæren Er det Berlineren, Jægermesteren holder?

Skolelæreren Ja, det er. Jeg vilde nu hellere have, han holdt „Nationaltidende" — den har de rare kirkelige Tillæg og Skoletidende — men man kan jo ikke ret vei bede Jægermesteren gjøre Forandring.

Sognefogden

Aa nei, saagu!

Skolelæreren Men hør, veed De hvad: i Mangel af Aviser gaaer jeg ind til Stationsforstanderen og beder ham om at faae den Post, der er kommen med Middagstoget til Jexen; saa kan Børnene faae Brevene med hjem imorgen — om der da ellers bliver Skole!

Eriksen

Ja, men hvad —

Skolelæreren Jo, saa har vi Brevene at more os med — vi kan da se, hvem de er til og hvor de er fra — og der er ogsaa nok Brevkort!

Proprietæren Ja, det var ikke saa meget taabeligt!

Skolelæreren gaaer ind til Venstre.8

Eriksen

Det er en flink Mand, han. Skolelæreren!

Sognefogden Aa, ja, saagu — han synger da skidt!

Eriksen

Ja, jeg har nu sjelden Tid at komme i Kirke, for om Søndag Formiddag pleier jeg van at gjøre Brugsregnskabet op. — Men de siger ellers, at han lærer Børnene godt.

Proprietæren Det er nok muligt — men jeg har nu ingen skolesøgende Børn, saa det kan jo være mig lige meget.

Sognefogden

Aa, ja, saagu!

Proprietæren Og en Sjællænder er han da!

Skolelæreren kommer tilbage med en Pakke Breve, som han lægger paa Bordet. De seer Alle ivrigt paa dem.

Skolelæreren Her er et til Søren Madsens Inger! Det er fra Kjøbenhavn — saa er det nok fra Kjæresten, der ligger

ved Garden. — Han.skriver ellers pænt, hvad? Ja, min Formand var god til at lære Børnene Skrivning. Og jeg kan føie, der er et Fotografi indeni — saa har han nok ladet sig tage af i Uniform!9

Eriksen

Toler ogsaa paa Brevet

Gud skal vide, om det nu ligner!

Sognefogden Ja, det er jo ikke godt at vide!

Skolelæreren Her kommer et Par Brevkort! Det er saa rart med aabne Brevkort, hvad? Man faaer dog altid Noget at vide.

Proprietæren

seer over Bordet

Hvem er det til? Der er Billede paa!

Skolelæreren

læser

Aa, det er til gamle Karen — Sønnen i Amerika har det godt, skriver han.

Eriksen

tager et Brev

Det er da svært tykt! — Det er til Jens Ole og der er Sparekassens Segl for.

Proprietæren Saa har de sgu sagt ham den anden Prioritet op!

Sognefogden Aa, ja, saagu — det er troligt nok!

Proprietæren Ja, saa er det bedst, en anden En seer at hytte sig i Tide.

Skolelæreren Men her er Jægermesterens Post ogsaa kommen med — det er jo ad en anden Kant; den skal jeg ikke have!

Eriksen

Men derfor kan vi da gjerne se paa den! Seer paa Brevene Det er nok Regninger!

Proprietæren Ja, dem har Jægermesteren ingen knap Tid paa!

Sognefogden

Aa, nei, saagu!

Proprietæren Gud skal vide, om han kan hænge Juni Termin

over.

Eriksen

Aa, han kan vei hugge Noget endnu i Skoven!

Proprietæren Nei, den er barberet, hvad den kan taale! Men fik han en flink Bestyrer, og vilde han selv holde sig fra Bedriften og forresten være fornuftig, saa kunde han vei nok komme paa Fode endnu.

Skolelæreren Her er et Brev til Jægermesterens ældste Dat-ter: „Frøken Harriet Hvarre" — kan De se, det er nu Steilskrift, den er ganske flot, men Provsten vil ikke have den i Skolen — det er Provsten nu noget egen med. — Men det er ikke adresseret til Nordskov det er adresseret til Stine her paa Stationen — hvad mon det skal sige?

Proprietæren Aa, det kan vei have sine Grunde.

Sognefogden

nikker.

Skolelæreren Hvad er det for Grunde?

Proprietæren Naa, ja, man skal jo ikke rende med Sladder, men det er da ellers kjendt nok.

Sognefogden Ja, Gu' er det kjendt!

Skolelæreren Hvad for Noget?

Proprietæren Ja, det var nu længe, før De kom her til Egnen, Skolemester, men for en 7—8 Aar siden, saa sagde de, at Frøkenen havde noget Kjæresten med en

2*12

ung Klør, og saa jagede Jægermesteren ham væk, som rimeligt var.

Skolelæreren Nei, havde hun det! Det vil more min Kone at høre! — Men hvad saa?

Proprietæren Ja, hvad saa! Stine har jo været Frøkenens Barnepige, og Stine har jo tjent paa Nordskov, lige til hun fik Beværtningen her paa Stationen, og Frøkenen kommer tidt ned og seer til hende — saa kunde det jo være, at der var Breve, som Jægermesteren ikke havde godt af at se, og som bliver adresseret til Stine. — Kjøn er hun nu Frøkenen, baade i Kjød og i Klæder!

Sognefogden Gu' er hun saa!

Skolelæreren Er hun det? Jeg troer saamænd aldrig, jeg har seet hende.

Proprietæren Ja, hendes Fotografi, det kan De godt faae at se, for Stine har det. — Aa, Stine fly os dit Album!

Stine Hvad vil I med det?13

Proprietæren Aa, det er Skolelæreren, der aldrig har seet Frøken Harriet.

Stine gaaer ind nd Duren ved Buffeten og kommer strax efter til-Kige med et Album, som hun opslaaet lægger paa Bordet.

Stine

Ja, hun er ellers nok værd at se paa!

Skolelæreren Skam er hun saa! — Jeg synes, ligesom hun ligner min Kone noget.

Proprietæren

Naa

Skolelæreren Ja, saadan seet fra Siden — og i hendes yngre Dage, naturligvis.

Stine

idet hun gaaer tilbage

Det er da ikke saa meget, at det gjør noget!

Der ringes paa Meldeapparatet udenfor.

Proprietæren Naa, nu gaaer Toget fra Igum!

Sognefogden Gu' gjør det saa!

Stine

talende ud ad Doren bag Skranken

Ane, se efter, om Ilden ikke er gaaet ud i det bette Kammer!14

Eriksen Venter Stine Fremmede iaften?

Stine

Ja, det var jo ikke umuligt.

Skolelæreren Hvem er det ellers?

Stine

Hvorfor?

Skolelæreren Slet ikke for noget!

Stine

Naa!

Skolelæreren

ti! Stine

Her er Jægermesterens Post — den fik jeg før med af en Feiltagelse — vær saa god — og der er et Brev adresseret til Stine med —

Stine

Det er godt!

5. SCENE

Stationsforstanderen, nu med rødkantet Hue, i Støvler og Over frakke, gaaer gennem Ventesalen og ud paa Perronen.

Proprietæren Ja, saa skulde man vei se at flytte paa sig.15

Sognefogden Gu' skulde man saa!

Skolelæreren Ja. det bliver for sent at læse Aviserne nu, men man maa da se, hvem der er med Toget.

Proprietæren Ja, det maa man vei.

Eriksen Og jeg maa have min Klipfisk!

Skolelæreren Ja, glem ikke den!

6. SCENE

De Fire reiser sig og gaaer ud paa Perronen. Toget hores komme udenfor. Doren aabnes, og Togføreren kommer ind med Stationsforstanderen; de udvexler Posttasker, og der falder et Par Repliker om Veiret og Togforsinkelsen. En Konduktør kommer ind og skyller en Kop Kaffe i sig henne ved Buffeten. En Reisende med en lille Kuffert i Haanden kommer ind. Da Stine faaer Øie paa ham, gaaer hun

hen imod ham, giver ham Haanden og siger: „Godaften, Og Vel-

kommen skal De være! Ja, Gjæstekammeret er i Stand - aa, vær saa god". Hun slaaer Klappen i Skranken

op og lader ham gaa indenfor, hvor han bliver nogle Øieblikke i Samtale med hende. •

Lieutenant Høg, fulgt af Doktor Thanning kommer ind, begge i Pels. Doktoren bærer runde Hornbriller og gammeldags nedfaldende Flipper.

Lieutenanten

til Stationsforstanderen

Gaaer der ingen Tog vestpaa?16

Stationsforstanderen

Nei, Banen er stoppet!

Lieutenanten

Tak, det var jo rart!

Vender sig om mod Skranken og seer vist paa den først ankomne Rei sende, som om han kjendte ham ; men Denne vender sig bort og gaaer ind ad Døren.

Lieutenanten

til Stine

Undskyld — hvem var det — jeg syntes, jeg kjendte den Herre?

Stine

Ja, det er jo ikke umuligt — det var ellers En, der skulde besøge mig.

Lieutenanten

Naa saaledes!

En Stationskarl kommer ind med et Par Kufferter.

Doktoren

til Karlen

Har De min Kuffert? bøier sig ned over den Jo, det er rigtigt! Her er min Garantiseddel!

Stationsforstanderen gaaer ud paa Perronen sammen med Togføreren og Konduktøren.

„Afgang!" - Ringning og Fløiten, man hører Toget rulle bort.

Stationsforstanderen kommer tilbage, et Øieblik efter ogsaa Proprietæren, Skolelæreren, Sognefogden og Eriksen.17

Doktoren

til Stationsforstanderen

Gaaer der virkelig slet ingen Tog vestpaa?

Stationsforstanderen Nei, det gjor der virkelig ikke.

Doktoren Det var dog forskrækkeligt!

Stationsforstanderen Var det den Herre, der skulde have været vestpaa?

Doktoren

lh. Gud forbarme sig, nei! — Men jeg mener bare. det er forskrækkeligt, hvad man kunde have udsat sig for, hvis man skulde have været ad den Kant! Tænk, om jeg nu —

Lieutenanten Ja, saadan som jeg!

Til Stationsforstanderen

Naar mener De, Banen bliver ryddet?

Stationsforstanderen Maaske 'imorgen maaske iovermorgen.

Lieutenanten Det er jo lvse Udsigter!

Tager Pelsen af.18

Doktoren

Tør jeg spørge, hvor bestiller man Vogn — lukket Vogn naturligvis — til Nordskov?

Stationsforstanderen Vogn! Hvornaar?

Doktoren

Strax!

Stationsforstanderen

I det Veir!

Doktoren

Ja, saa Slæde, i Guds Navn -- eller Kane, hvad De kalder det — jeg er ikke nøiere kjendt med den Slags landlige Befordringsmidler!

Stationsforstanderen De faaer virkelig slet ingen Befordring inat!

Til Sognefogden, der sammen med de tre Andre har holdt sig i Baggrunden

Vei, Sognefoged?

Sognefogden Gu' faaer De ei.

Doktoren Det er jo forskrækkeligt!

Proprietæren Ja, men hvis at de to Herrer vil tage til Takke hos mig inat, saa —19

Lieutenanten Mange Tak men hvor langt er det at gaa?

Proprietæren Aa, det kan vei være en god halv Fjerdingvej.

Eriksen

med en Pakke under Armen

Godt og vei!

Lieutenanten Nei, Tak, saa troer jeg nok, jeg foretrækker at blive, hvor jeg er.

Doktoren Ja, jeg sandelig ogsaa!

Tager Pelsen af.

Skolelæreren

hænger Piben hen bag Skranken

Ja, saa Godnat da!

Fylder Tændstikker fra det paa Bordet staaende Stativ i sin egen Æske.

Jeg har kun et Par Tændstikker, og det er saa ubehageligt, naar man kommer hjem i Mørke og ikke — tog jeg et Stykke Sukker til Konen? Naa, ikke? Ja, det var da Synd andet! Tage. et stykke

Sukker til.

Ja, saa skal vi vei afsted!

Sognefogden Gu' skal vi saa!20

Proprietæren

til Sognefogden

Kjendte Du ham, der gik ind til Stine?

Sognefogden Nei! — Gjorde Du?

Proprietæren

Nei!

Skolelæreren

til Eriksen

Fik De Fisken?

Eriksen

Ja, her er den.

Proprietæren Naa, saa kan da Søren Ingstrups Barn blive døbt imorgen! —

Godnat, Godnat!

De Fire gaaer ud ad Døren til Høire.

7. SCENE Doktoren

til Stationsforstanderen

Men hvor i al Verden har De egentlig tænkt Dem, at jeg skal ligge inat?

Stationsforstanderen Ja, jeg kan ikke byde de Herrer Andet end21

Ventesalen her, for i anden Klasses Ventesal er der blæst to Ruder ud, saa dér er ikke til at være.

Doktoren

lh. Gud forbarme sig, det var dog forskrækkeligt!

Lieutenanten

Aa hvad, Dc har dog Udsigt til at komme til Veiende imorgen, det er da værre for mig, som

Doktoren

Naa, Dc nei, det er virkelig værst for mig!

Stationsforstanderen

til Doktoren

Jeg skal give Besked om, at der bliver sørget for en Bredslæde til Dem imorgen tidlig, saafremt Veiret har bedaget sig. Og jeg skal sige til Konen her ved Buffeten om at sørge for Tæpper til Herrerne hun er en rigtig flink Kone.

Lieutenanten

smilende

Hun seer ellers noget sur ud!

Stationsforstanderen

Aa, ja, men hun mener ikke noget med det!

Gaaer ind bag Skranken, kalder paa Stine og giver hende Besked. Lieutenanten og Doktoren lægger imens deres Pelse til Side paa Bænkene, henholdsvis til Hoire og til Venstre.

Stationsforstanderen

frem paa Scenen

Ja, saa ønsker jeg Herrerne en god rolig Nat —

Godnat! Ind til Venstre.

8. SCENE Doktoren

seer efter ham

Nu gaaer han ind i en god varm Seng, og jeg —

Lieutenanten Ja, det kan man da kalde et Eventyr!

Doktoren

Eventyr! Nei, det ligger aldeles ikke for mig!

Lieutenanten Godt, saa kan vi sige, De møder Deres Skjæbne!

Doktoren

Skjæbne! Jeg har virkelig ingen Skjæbne! Jeg handler efter Plan og Overlæg — modent Overlæg.

Stine har imens lagt Tæpper paa Bænkene.

Stine

Skal Herrerne have Aftensmad?

Lieutenanten Nei, Tak, jeg har spist i Hobro!23

Doktoren

Ja, jeg ogsaa!

Lieutenanten

Det var forresten en ualmindelig delikat roget Aal, der var paa Smørrebrødet der!

Doktoren

Saa? Det har jeg ikke seet — jeg er nemlig noget nærsynet. Var det virkelig røget Aal, jeg spiste i Hobro?

Lieutenanten

Ja, det er jo rigtignok ikke godt for mig at vide, om De —

Doktoren

Naa, nei — nei. det er det jo heller ikke. Men det er meget interessant, hvis det har været det, for jeg har aldrig smagt røget Aal før. Det vil jeg dog notere.

Skriver i sin Lommebog.

Lieutenanten

til Stine, der vil gaa

Men noget Varmt at drikke skulde vi vei have hvad har De?

Stine

Ja, vi har. Cognac, og vi har Rom — og om Sommeren har vi svensk Sodavand.

Lieutenanten

Maa jeg spörge, hvad for Exempel den stedlige Skolelærer drikker — om Vinteren?24

Stine

Han? — Han drikker sgu, hvad der bydes ham.

Lieutenanten Maa jeg saa spörge, hvad der bydes ham?

Stine

Aa, det er for det meste en Knægt.

Lieutenanten En Thevandsknægt, ja, naturligvis! To The-vandsknægte med den bedste Rom!

Stine

Ja, vi har kun een Slags.

Lieutenanten Lad det alligevel blive af den bedste!

Stine

uvilkaarlig imponeret

Jo! — Skal der Citron til?

Lieutenanten

betragter hende opmærksomt

Nej, hvis De selv er saa venlig at servere, saa troer jeg ikke, der behoves Citron!

Stine

seer uforstaaende paa ham og gaaer ud i Kjøkkenet.25

Doktoren

der Imens har gaaet rundt og seet med Nitsen lige op mod Væggene paa Fartplaner og Plakater

Ja, jeg skal virkelig ikke have — hvad var det, De kaldte det?

Lieutenanten Thevandsknægt!

Doktoren Er det ikke meget berusende?

Lieutenanten Nei, ikke meget!

Doktoren

Og troer De, at

Lieutenanten at det vil være sundt at tage en varm Nathue paa, inden vi gaaer til Kois?—Ja, ubetinget!

Doktoren Varm Nathue —?

Lieutenanten Ja, jeg méner en god, stærk Thevandsknægt.

Doktoren

Naa, saadan, ja, maaske. Det er et meget barsk Klima i Jylland det havde jeg ikke tænkt mig.

Lieutenanten Har De aldrig før været i Jylland?

Doktoren Nei, Gud være lovet! — Har De?

Lieutenanten Ja, adskillige Gange. Jeg har oftere besøgt min Tante, Kammerherreinde Baadh paa Kragerup. Det var ogsaa dér, jeg skulde have været hen inat.

Doktoren Baadh? — Af dem med dh?

Lieutenanten

Ja!

Doktoren

Naa, det er de Baadh'er med en hvid Pæl i blaat Felt?

Lieutenanten Ja, det er det — De er Heraldiker?

Doktoren

Aa, ja, det er man jo til en vis Grad nødt til at

være!

Lieutenanten Og De skal til Nordskov?

Doktoren

Ja!27

Lieutenanten

Tor jeg spörge

Doktoren

Ja, vær saa god — men jeg svarer vistnok ikke!

Lieutenanten De er ogsaa Diplomat!

Doktoren

Nei, jeg er ikke — men jeg havde egnet mig storartet til det, for jeg folger ethvert Spor og opdager Alt — skjøndt jeg er noget nærsynet — og jeg siger Ingenting!

Lieutenanten

Nei, virkelig ! Seer i Albumet, der ligger opslaaet paa Bordet Men

hvad i al Verden — det er jo — det maa være hende! Hvordan kommer det Billede her!

Doktoren

kiger nysgjerrig over Lieutenantens Skulder

Hvem? Hvad for Noget? — Aa, det er jo ikke Andet end en ung Pige!

Lieutenanten

Ikke Andet!

Doktoren Ja, kan det have nogen Interesse?

Lieutenanten Om en ung Pige kan have nogen Interesse

3*28

nei. hør nu! Kan De da for det første ikke se, at hun er meget smuk?

Doktoren

Naa, — nei! —Jeg synes, at unge Piger seer saa nogenlunde ens ud i vore Dage.

Lieutenanten Det var meget! — Men foruden at denne unge Dame er meget smuk, saa har hun for mig den særlige Interesse, at jeg har været sammen med hende engang i Kjøbenhavn for et Par Aar siden, og den Aften var jeg temmelig charmeret i hende.

Doktoren Naa, var De det! — Hvad hedder hun?

Lieutenanten Ja, det er det, jeg i Øieblikket ikke kan komme

paa!

Doktoren

Charmeret i hende — og kan ikke huske Navnet!

Lieutenanten Ja, skulde man huske, hvad alle de hed, som saa var man da Hukommelseskunstner!

Doktoren

Er De gift?

Lieutenanten Nei, saa vidt er det dog endnu ikke kommet29

med mig! Endnu har jeg kun truffet de smaa Ero-ter paa min Vei, og jeg er nærmest bange for at mode den store Eros!

Doktoren

Naa, det er da heller ikke sikkert, at man overhovedet lober paa ham.

Lieutenanten

Een Gang i Livet, for eller senere — jo, det er sikkert.

Doktoren

Ja, jeg har da aldrig — men man kan vei ogsaa gaa af Veien for ham, naar man møder ham!

Lieutenanten

Nei, det er det, man ikke kan!

Stine

sætter en Bakke paa Bordet

Aa, vær saa god!

Lieutenanten

til Stine, pegende i Albumet

Vil De ikke sige mig, hvem den Dame er?

Stine

Hvorfor?

Lieutenanten

Det skal jeg sige Dem: fordi det kunde interessere mig at vide det!30

Stine

atter imponeret

Naa, saadan at forstaa!—-Jo, det er ellers Jægermesterens Datter oppe paa Nordskov.

Doktoren

Paa Nordskov? Det er jo der, jeg skulde hen!

Lieutenanten

Og hvad hedder Jægermesteren?

Stine

Hvad Jægermesteren hedder?

Lieutenanten

Ja!

Stine

fornærmet

Det er da ellers kjendt nok her paa Egnen! tager Albumet Ja, saa vil jeg ønske Herrerne en god rolig Nat! De kan sove trygt nok, saa længe de vil, for der kommer slet ingen Tog imorgen tidlig. Og saa snart der kan gaa Slæde til Nordskov, skal den komme — Godnat!

Gaaer ind.

9. SCENE

Lieutenanten

til Doktoren, der vil skjænke af Flasken

Nei, tillader De: først Sukker.

kommer Sukker i hans Kop31

Og saa rorer De om, til det er helt oplost. Jeg troer ligefrem Konen blev vred, fordi jeg ikke vidste, hvad Jægermesteren hed nu fik vi ikke det at vide.

Doktoren

Det kunde jeg vei forresten gjerne sige Dem. Han hedder Hvarre — jeg saae det i Statskalenderen, før jeg reiste.

Lieutenanten

Rigtigt! Frøken Hvarre! Nu husker jeg det! Aa, hun var saa nydelig — og saadan noget helt for sig selv ganske utilnærmelig og ganske upaavirket af min, om jeg saa tør sige det, ret bekjendte Elskværdighed! — Saa, nu kan vi komme Rom i!

skjænker for Doktoren og sig selv

Og De skal til Nordskov?

Doktoren

Ja. det skal jeg — men hvad jeg skal der, det siger jeg ikke, og naar det bliver, det veed jeg jo ikke!

Lieutenanten

Nei, det veed De jo ikke, men jeg misunder Dem alligevel! Tænke sig, at komme ganske alene til en gammel, indesneet Herregaard — jeg gaaer nemlig ud fra, at Nordskov — er en gammel Herregaard —

Doktoren

Ja, det kan De godt. Det er ovenikjøbet en meget32

gammel Gaard — men naturligvis ombygget mange Gange og forhutlet — det veed jeg fra Trap.

Lieutenanten Og der sidder hun, den deilige Borgfrøken og venter —

Doktoren Nei, der er Ingen, som venter mig.

Lieutenanten Ærlig tait, i Øieblikket tænkte jeg heller ikke paa Dem! Jeg tænkte nærmest paa mig selv. Jeg tænkte paa, om jeg nu axlede mit Skind peger paa Pelsen og i den mørke Vinternat trodsede Vind og Veir for at kjæmpe mig frem til Nordskov.

Doktoren

drikker

Velbekomme!

Lieutenanten Jeg elsker egentlig saadan en Vinterstorm med Sne, som man knap kan kjæmpe sig frem imod -hør, hvor det tuder derude! Hvide Bølger, der driver over Mark og Vei og sletter alle Spor det er der Stemning over! Og næste Morgen, naar Stormen har lagt sig: Bjældernes Kimen fra Slæderne — det er den lifligste Musik, man kan høre!

Doktoren

Ja, hjemme i Kjøbenhavn — jeg boer i Fiolstræde der kan jeg ogsaa nok lide en Vinteraften at sidde33

i min hyggelige Stue mellem mine Boger og hore Stormen ruske i Porten og glæde mig over, at jeg ikke er paa Seen.

Lieutenanten 1 og for sig burde jeg gaa til Nordskov — jo, jeg burde — man burde i det Hele altid handle efter Indskydelser!

Doktoren Ih, Vorherre bevares!

Lieutenanten Ja, ikke i Tjenesten!

Doktoren De er maaske Militair?

Lieutenanten Ja, det er jeg, og i Tjenesten er Indskydelser omtrent det samme som Konduite, og det er en meget farlig Ting.

rækker Doktoren et Cigaretetui

Vil De ryge?

Doktoren

Tak. jeg ryger aldrig! Jeg provede engang som Dreng —

Lieutenanten Men De har vei ikke noget imod, at jeg

Doktoren

Nei, her er jo saa tilrøget, at lidt mere eller mindre er det ikke en rædsom Tobak, her lugter af?34

Lieutenanten Jo, frygtelig! — Det er ikke Henri Clav!

Doktoren

Henri Clay?

Lieutenanten

Ja!

Doktoren Kjender ham ikke!

Lieutenanten

pegende hen paa Skolelærerens Pihe

Det var den, der var den værste!

Doktoren

drikker

Det smager forresten rigtig behageligt! Lieutenanten

Ja, ikke sandt!

Doktoren Hvad var det, De kaldte det?

Lieutenanten

Thevandsknægt.

Doktoren

Ja, rigtigt! Jeg vil dog notere mig det for en anden Gangs Skyld.

skriver i sin Lommebog

Jeg synes kun, den er lidt for sød — troer De ikke. hvis man kom lidt mere Vand —Lieutenanten Jo, og Rom i — det hjælper strax!

Doktoren

Naa, ogsaa Rom?

Lieutenanten Ja, selvfølgelig! Maa jeg! skjænket-.

Doktoren

Det er virkelig en rigtig rar Drik — og den er jo ikke berusende, siger De, vei?

Lieutenanten Nei, ikke meget!

Doktoren

Ja, for til daglig Brug nyder jeg aldrig Andet end Thevand om Aftenen. — Jeg troer forresten, jeg

tager min Kalot paa tager en sort Kalot frem af sin Haandkuffert.

Lieutenanten Bruger De Kalot?

Doktoren

Ja, altid om Dagen oppe i Arkivet — der er meget koldt!

Lieutenanten

Arkivet?

Doktoren

mere indladende

Ja, jeg er jo Registrator oppe i Arkivet— sagde jeg Dem ikke det for?36

Lieutenanten Nei, jeg troer ikke —

Doktoren

Naa, ikke! Jo, jeg er Doktor Thanning — De kjender maaske mit Navn?

Lieutenanten Nei, jeg erindrer ikke —

Doktoren

Da er det forresten temmelig bekjendt — det er mig, der har udgivet Regesta diplomataria Eriçi.

Lieutenanten

Nei, er det det!

Doktoren Naa, De har maaske Værket?

Lieutenanten Nei, jeg eier det ikke.

Doktoren

Naa, De har havt det til Laans — ja, det er jo altid Noget.

Lieutenanten Skaal, Hr. Doktor, og hils den nydelige Frøken paa Nordskov!

Doktoren

Aa, De med Deres Frøken! Troer De virkelig, det er for hendes Skyld, at jeg Vinterdage har begivetM

mig over Store Belt uh, hvor det gyngede, jeg var ogsaa lige ved at blive søsyg og nu gaaer paa Nordpolsexpedition til Jylland?

Lieutenanten

Nei, naar jeg skal være ganske ærlig, saa troer jeg det heller ikke.

Doktoren

sladig niere fidel

Nei! Nei, det er ganske andre Ting, der trækker mig til Nordskov! — Sagde jeg Dem ikke før, hvad det var?

Lieutenanten

Jo. De begyndte paa at ville fortælle mig det, men saa kom hun, Pigen eller Konen, hvad hun nu er, og saa blev De afbrudt.

Doktoren

Naa, var det den Gang!—Ja, jeg kan godt huske, at jeg var ved at fortælle det, men jeg havde glemt, hvordan det var, vi blev afbrudt. — Ja, der er jo ingen Grund til at holde det hemmeligt for Dem!

Lieutenanten

Ikke den fjerneste!

Doktoren

Nei. for De er jo hverken Arkivmand eller Historiker!

Lieutenanten

Nei!38

Doktoren

Jo, seer De — Skaal igjen! — det er egentlig en meget mærkelig Historie, — De veed maaske, at den engelske Munk, Robert af Ely, har skrevet et Vita Sancti Canuti, som han tilegnede Erik Emun?

Lieutenanten Erik Emun?— Nei, det troer jeg alligevel ikke, jeg har hørt — i alt Fald er det mig ikke ganske præsent. Erik Emun er mig heller ikke lige i Øieblikket rigtig — men Christian den Fjerde døde 1648 — det husker jeg!

Doktoren

Ja, men Gud forbarme sig, det kommer jo ikke Sagen det mindste ved!

Lieutenanten Nei, det gjordet formodentlig ikke, — men Christian den Fjerde er saadan et rart, fast Holdepunkt.

Doktoren

Naa, dette Manuskript er imidlertid bevislig brændt, og man kjender det kun gennem Anders Sørensen Vedels Udtog. Men nu har en af mine Kolleger oppe i Arkivet —det er forresten Doktor Thorby — ja, jeg veed ikke, om De skulde kjende ham?

Lieutenanten Nei! — Nei, saa kjender jeg dog hellere Erik Emun!39

Doktoren

Ja, han er heller ikke videre bekjendt — jeg mener Doktor Thorby og det er ogsaa ganske tilfældigt. at det er ham, der har gjort Opdagelsen, men ved et ubegribeligt Held har han fundet en Seddel — i en Pakke, hvor den slet ikke hørte hjemme der tydelig nok er skrevet med Anders Sørensen Vedels Haand — den er nemlig ikke til at tage feil af!

Lieutenanten

Nei, det er den vei ikke!

Doktoren

Nei! Og paa den Seddel staaer, at han, altsaa Anders Sørensen Vedel, selv har seet en Optegnelse hidrørende fra Prioren Christen Jensen — ham i Gundersløv Kloster — der siger, at han. Prioren — er De med?

Lieutenanten

Ja, temmelig.

Doktoren

At han under Reformationstiden, da det saa skammeligt gik ud over de gamle Manuskripter fra den katholske Tid, har skjult en Afskrift af Robert af Elys Knudskronike. — Hvad siger De til det?

Lieutenanten

Ja, det er jo meget interessant!

Doktoren

Ja, det er det rigtignok! Og nu er jeg paa Vei over for at finde Manuskriptet!40

Lieutenanten

Veed De da, hvor det er?

Doktoren

Om jeg veed det — ja, naturligvis! Prioren skriver, at det er indmuret altsaa ligesom Povl Helgesens Chroniçon Skihyense var — i Herregaarden Nordskov.

Lieutenanten

pludselig interesseret

Nordskov! Dér, hvor Frøken Hvarre -

Doktoren

Ja, Jægermester Hvarres Eiendom. Jeg skulde jo have været der allerede iaften, men saa -

Lieutenanten

Ja, saa kom der en Mand med en Slæde iveien!

Doktoren

Hvad for Noget?

Lieutenanten

Ja, jeg mener, at det, at der ikke kunde komme en Mand med en Slæde iaften, det -

Doktoren

Naa, De er vittig — haha! Ja, jeg kommer saa først imorgen, men det er jo tidsnok, for jeg kommer først! Den gode Doktor Thorbv aner ikke.41

at jeg er taget herover han troer, jeg er hos min Broder i Slagelse — og naar han saa kommer om et Par Dage maaske — saa har jeg Manuskriptet og er tilbage med det i Kjøbenhavn.

Lieutenanten

Kjender De Familien paa Nordskov?

Doktoren

Ikke det mindste! Men jeg introducerer mig hos dem — Sagen maa jo interessere dem!

Lieutenanten

Upaatvivleligt! — Men veed De nu ogsaa, hvor paa Nordskov Manuskriptet er gjemt, for De kan da ikke godt rive hele Herregaarden ned?

Doktoren

Selvfølgelig veed jeg det! Der staaer paa Seddelen „i det blaa Kammer i det nordre Taarn" — det er jo ikke til at tage feil af!

Lieutenanten

Nei, det er ualmindelig tydeligt! — Men hvis nu den oprindelige blaa Farve er malet over, hvad saa?

Doktoren

Saa maa man med en Hammer forsigtigt fjerne lidt af den yderste Kalkpuds, og se, om der er Blaat under — jo, jeg har betænkt Alt! Og her skal De se — jeg har anskaffet mig et lille Lommekompas

for strax at kunne se, hvor Nord er. — Det er egentlig en fix Opfindelse, saadant et Kompas.

Lieutenanten Meget fix! — Gud veed, om Frøkenen nu ogsaa har sit Domicil i det nordre Taarn!

Doktoren

Frøkenen! — Det er mig virkelig komplet ligegyldigt! — Men man skulde vei se at komme i Seng!

Lieutenanten Ja, paa Bænken!

Doktoren Troer De, den er meget haard?

Lieutenanten Aa, hvad! Naar man lægger et Par Tæpper under og Pelsen over, og naar man saa forresten hviler paa en god Samvittighed — det har De vei?

Doktoren

Det har jeg altid!

Lieutenanten Ogsaa overfor Deres Kollega Doktor Thorby?

Doktoren

leende

Ja, ogsaa overfor ham kunde han pudse migy saa gjorde han det.

Reiser sig.43

Gud veed forresten, om den Drik ikke alligevel er temmelig berusende?

Lieutenanten Aa, De har jo i alt Fald ikke langt til Bænken, og De skal se, De sover storartet!

Doktoren

lægger sig til Rette paa Bænken til Venstre

Ja, det kan saamænd gjerne være. — Snorker De?

Lieutenanten Nei, det troer jeg ikke.

Doktoren

Det var rart!

Lieutenanten

Gjør De?

Doktoren

Ja, det gjør jeg! — Men Dem generer det vei ikke?

Lieutenanten

lægger sig paa Bænken til Høire

Ikke det mindste! — Godnat, og sov vei!

Doktoren Tak i lige Maade!

Pause. Lieutenanten er falden i Søvn.

Doktoren

reiser sig halvt op

Hor, De derovre! Mon vi ikke skulde slukke Lampen? — Jeg siger, om De ikke troer, det var

4*44

bedst, De stod op og slukkede Lampen, for jeg vil ikke gjerne reise mig — jeg slingrer saa underligt det maa være Efterveer fra Turen over Beltet. — Hører De?

Lieutenanten

i Sovne

Ja, hun er indmuret i den nordre Side af det blaa Kammer — og deilig er hun!

Doktoren Herregud! Kan De ikke vaagne?

Lieutenanten

stadig i Sovne

Jo — men jeg skal befri hende!

Doktoren

Vaas!

Vender sig ind til Væggen ; et Øieblik efter snorker han.

Tæppet falder.ANDEN AKT

Jægermesterens Værelse paa Nordskov, rummeligt, firkantet, men ikke overvættes stort. I Baggrunden en Dør, der fører ud til Forstuen; Familieportrætter paa Siderne. Til Hoire en Dor, der forer ind til Tante Annas Værelse. Til Venstre nærmest Baggrunden et storre Vindue og ved Siden af et stort Maleri forestillende en mørkladen, midaldrende Dame i Dragt fra det 16de Aarhundrede. Bord og Stole midt paa Gulvet. I Hjørnet til Høire en Kamin, hvor Favnestykkerne blusser. — Bøsseskab og Patronskab; ovenpaa dem udstoppede Fugle.

1. SCENE

Jægermesteren alene, seer sig forsigtigt om og lytter ved begge Døre : gaaer derpaa hen til Maleriet til Venstre

og begynder at løsne en Krog ved Siden af det, men farer tilbage, da Tante Anna kommer ind fra Baggrunden. — Tante Anna er ældgammel, klædt i graat, blødt Stof og bærer et stort Nogleknippe i Beltet. Hun gjør Indtryk af egentlig ikke at kunne se rigtigt, men bevæger sig dog sikkert, om end ganske langsomt og lydløst. Hun seer paa Den, hun taler med, men med ubevægeligt, ligesom udslukt Blik.

Jægermesteren

usikker

Godmorgen, kjære Tante, Godmorgen, kysser hende paa Haanden Allerede færdig med din Morgenrunde?

Tante Anna

Aa, Gud bedre det! Det er jo kun af gammel Vane, og fordi jeg ingen Steder har Ro paa mig, at jeg endnu vanker rundt i Huset. Jeg hverken46

seer eller hører rigtigt mere, Frederik — og det er maaske ogsaa bedst hverken at høre eller se. — Biot man ikke havde saa meget paa Følelsen!

Jægermesteren

halvhøit

Ja, Gud give det!

Tante Anna Hvad siger Du, tnin stakkels Dreng?

Jægermesteren Ingenting, Tante.

Tante Anna Nei, Ingen af os siger Noget, undtagen Ellen — hun taler dog til mig!

Jægermesteren

dreiende paa Overskjægget

Ja, hvad skal man egentlig sige, Tante — hvad skal man sige!

Tante Anna Nei, hvad skal man sige — det er Sagen! Jeg tier ogsaa. Har jeg i gamle Dage tait for meget, saa nu —! Aa, Gud, at man ikke kan faae Ro!

Jægermesteren Tante kan jo da faae den Ro, Tante selv vil!

Tante Anna Ja, naar man biot kom saa vidt, at man ikke kunde tænke, Frederik —47

Jægermesteren

Naa

Tante Anna Ja, det har Du altid havt let ved, men saa vidt er jeg ikke endnu!

2. SCENE

Ellen kommer ind frn Baggrunden. Hun er voxen af Skikkelse, men har fodfri Kiole.

Ellen

Godmorgen, Fader! hen til Tanten, som hun omfavner og

kvsser Godmorgen, Godmorgen, Tante Anna!

Tante Anna Godmorgen, min egen, lille Ellen! — Gud hjælpe Dig og os Allesammen!

Ellen

Det gjør han nok, Tante!

Tante Anna Troer du? — Aa, ja, Dig maaske, men mig! Vorherre har glemt mig — glemt at løse op for mig!

Jægermesteren Saadan maa Tante ikke tale! Vi holder jo Allesammen saa meget —

Tante Anna Af hvem? Af mig? — Nei, det gjør I ikke — og det har I heller ingen Grund til!48

Jægermesteren

Naa, naa!

Ellen

Hvordan har Tante sovet?

Tante Anna Sovet? Jeg har ikke sovet i mange, mange Aar, lille Ellen, det veed du jo nok — og hvis jeg sover, saa har jeg alligevel ikke Fornemmelsen af at have sovet, naar jeg vaagner — og det er lige saa slemt, som at have ligget vaagen!

Ellen Stakkels,'gamle Tante!

Tante Anna Og naar jeg saa ligger om Natten, har jeg Fornemmelsen af, at jeg ligesom er hele Nordskovs onde Samvittighed, der maa vaage.

Jægermesteren Gode Samvittighed, Tante, gode!

Tante Anna Talemaader, Frederik! — Naar man endda syntes, man havde Lov at lægge sig til at dø, fordi der var en Ungdom til at tage Arven op og tage Styret — men det har jeg ikke! Jeg har ikke Lov at dø, synes jeg, før der er Orden og Redelighed - men Ingenting kan jeg udrette — og hvordan?

Ellen gaaer hen og seer ud ad Vinduet.49

Tante Anna

halvsagte til Ja-germesteren

Vil Harriet ud?

Jægermesteren Ikke det, jeg veed af! — Hvorfor mener Tante?

Tante Anna Aa, jeg veed ikke selv — hun var saa underlig urolig, synes jeg — jeg har det paa Folelsen Du skal ikke lade hende tage fra Gaarden idag!

Jægermesteren Tante mener da vei ikke, at —

Tante Anna Jeg mener Ingenting, for jeg veed Ingenting!

Ellen

henne fra Vinduet

Nei, hvor det er storartet Vinterveir, Fader! Efter Frokost vil jeg ud at kjælke paa Møllebakken, og siden vil jeg faae Niels Staldkarl til at feie Sneen væk paa et Stykke af Graven, saa jeg kan løbe paa Skoiter. —Jeg holder meget mere af Vinteren end af Sommeren, troer jeg! til Tante Anna, der begynder at gaa over mod Hoire Skal jeg følge Tante ind?

Jægermesteren Ja, gjør det, mit Barn!

Tante Anna gaaer, støttet af Ellen, ind ad Doren til Hoire.50

3. SCENE

Jægermesteren gaaer atter, efter forsigtigt at have lyttet ved Døren i Baggrunden, hen og begynder at pusle ved Maleriet til Venstre. — Harriet kommer ind fra Baggrunden, og han farer tilbage.

Jægermesteren

Godmorgen, min Pige, Godmorgen!

Harriet

Hvad er der egentlig i Veien med det Maleri? Jeg synes, du retter saa tidt paa det?

Jægermesteren

Ja, den gode Mette Bydelsbak har en Tilbøjelighed til at ville hænge skjævt, troer jeg — hun har jo ogsaa efter Traditionen slaaet adskillige Skjæve i sin Tid!

Harriet

Troer Du, Du er morsom?

Jægermesteren

Nei, paa ingen Maade — nei, jeg er aldrig morsom. — Der var forresten Noget, jeg vilde sige Dig, min Pige.

Harriet

Ja, jeg har ogsaa Noget at sige Dig.- Hvad vil Du forresten mig?

Jægermesteren

Aa, det kan godt vente.

Harriet

Nei, lad mig kun faae det med det samme.51

Jægermesteren Ja, det var egentlig en lille Tjeneste, jeg vilde hede Dig om. —Jeg er i en øjeblikkelig Forlegenhed, og —

Harriet Ja, det er Du jo altid!

Jægermesteren

leer tvungent

Aa, ja, saamænd, ja, — ja, det har Du jo desværre paa en Maade Ret i! — Men seer Du, denne Gang er det virkelig i Øieblikket kun en øieblikke-lig Forlegenhed —

Harriet

Ja, det kan jeg tænke mig!

Jægermesteren Og nu veed jeg jo, Du fik dine Valløpenge i forrige Uge — ikke sandt?

Harriet

Jo, det er rigtigt!

Jægermesteren Og saa vilde jeg bede Dig — biot paa et Par Uger — eller allersenest til Mikkelsdag, som man siger — om at —

Harriet

Om at laane dem?52

Jægermesteren

Ja! — Jeg betaler Dig naturligvis Renter, hvis det skulde trække lidt ud — flotte Renter —

Harriet

Det kan jeg ikke, selv om jeg vilde.

Jægermesteren

Kan Du ikke?

Harriet

Nei!

Jægermesteren

Tør jeg — uden at være ubeskeden — spørge Dig, hvorfor Du ikke kan?

Harriet

Fordi der er disponeret over Beløbet.

Jægermesteren

Ja, det har Du svaret mig før, men tør jeg saa maaske — stadig uden at være ubeskeden — spørge, hvortil Du egentlig —

Harriet

Har jeg ikke altid frit kunnel disponere over mine Valløpenge, og var det ikke en Aftale mellem Tante Rosendal og —

Jægermesteren

Jo, Gudbevares!53

Harriet

Og sporger jeg Dig, hvortil Du bruger alle Gaar-dens Indkomster og mere til? Har jeg spurgt Dig, hvorfor Egeskoven er forhugget, og hvordan vor Modrenearv er sat overstyr?

Jægermesteren Nei, det har Du ikke! Og jeg kan ikke sige Dig, hvor jeg respekterer din Delikatesse virkelig i hoi Grad respekterer den!

Harriet

Der er i og for sig Ingenting at respektere for jeg behover ikke at spörge!

Jægermesteren Naa, nei, det gjor Du jo heller ikke! — Naa, ja, saa taler vi ikke et Ord mere om det, ikke et Ord! — Men hvad var det, Du vilde?

Harriet

Kan jeg faae en Slæde en Gang idag?

Jægermesteren Slæde! Der er jo ikke en farbar Vei! — Og hvor skulde det være hen? Har Du lovet at staa Fadder nede hos Soren Ingstrups?

Harriet Nei. jeg vil til Stationen.54

Jægermesteren Til Stationen! — Hvad vil Du der?

Harriet Jeg vil se til Stine.

Jægermesteren

Er hun syg?

Harriet

efter et Øiebliks Betænkning

Ja!

Jægermesteren Herregud, er hun det! — Men det er vei ikke saa farligt?

Harriet

Det veed jeg ikke, men Stine er et af de faa meget faa — Mennesker, der altid har været god imod mig, lige fra jeg var et lille Barn. og ikke mindst efterat Moder døde.

Jægermesteren Kan Du ikke vente til for Exempel imorgen?

Harriet

Nei. — Hvad i al Verden kan Du forresten have imod, at jeg seer til hende?

Jægermesteren I og for sig ikke det mindste, men —

Harriet

Men hvad?Jægermesteren

Ja, seer Du, Tante Anna

Harriet

Hvad hun?

Jægermesteren

Ja, hun har jo saadan sine egne Ideer, veed Du. Hyggelig er hun ikke at have lige op ad sig, det skal Gud vide, og det løber mig mangen Gang ligefrem koldt ned ad Ryggen, naar hun kommer ind ad Døren der. — Kunde Du ikke tænke Dig, at hun en skjønne Dag pludselig faldt sammen og blev til graat Ingenting ligesom en knust Møl? Hvad?

Harriet

Er Du virkelig bange for Gjengangere!

Jægermesteren

Jeg? Nei!

Seer op paa Maleriet til Venstre.

Mette Bydelsbak. der jo gaaer stærkt igjen, er jeg da ikke bange for!

Harriet

Men for Tante Anna er Du bange?

Jægermesteren

Du sagde Gjengangere —

Harriet

Ja, seer Du da ikke, at hun er en Gjenganger af sig selv! Hun har engang været den eneste Villie56

og den eneste Haand — en haard Haand var det - her paa Nordskov — det fik min stakkels Moder at bekjende, hun, der aldrig blev Andet end en fremmed Gjæst i sit eget Hjem — og nu, da hun kun er en Skygge, en levende Gjenganger, der Ingenting mere kan — ikke engang do — nu vanker hun om med Nøgleknippet i Beltet, fra Loft til Kjælder og fra Kjælder til Loft, uden Ro eller Rast og alligevel øver hun magtesløs sin Indflydelse!

Jægermesteren Naa, naa, Du tager nu ogsaa for tungt paa det! Hun har ganske sikkert altid villet det Bedste for os Allesammen!

Harriet

Ja, maaske, hvad hun troede, var det Bedste! — Men hvad vedkommer det hende, at jeg kjører til Stationen?

Jægermesteren Det veed jeg ikke! Hun var ængstelig — sagde, at du forekom hende saa urolig — hun havde det paa Følelsen — efterhaanden er hun jo bleven et rent Følelsesmenneske — ja, hun var maaske bange for, at Du

skulde vælte!

Harriet

Hun har aldrig før viist synderlig Omhu for mig!

Jægermesteren

Naa —-Harriet

Ja, paa urette Tid og Sted ligesom Du!

Jægermesteren Naa. naa, naa! — Du vil altsaa have Slæden?

Harriet

Ja!

Jægermesteren Naa, saa maa vi jo efter Frokost se, om der bliver kastet — men lad være med at sige det til Tante Anna, horer Du?

Harriet

Jeg taler overhovedet ikke til Tante, naar jeg kan undgaa det!

4. SCENE

Ellen kommer styrtende ind fra Baggrunden.

Ellen

Fader, Fader, der kommer en Slæde!

Jægera\esteren En Slæde! Hvor i al Verden kommer den fra?

Der høres Bjældeklang udenfor.

Ellen

seer ud ad Vinduet

Fra Statronen! — Nu svinger den ind i Gaarden!

Harriet

Kan der komme en Slæde fra Stationen, kan der ogsaa gaa Slæde til Stationen!

Jægermesteren Det er logisk — logisk er du!

Harriet

gaaer ud ad Døren i Baggrunden

Jægermesteren Fremmede, dreier paa overskjægget Hvem kan det dog være?

Ud i Baggrunden, men lader Døren staa aaben.

5. SCENE

Man seer gennem den aabne Dør Ueutenanten komme ind i Forstuen og modtages af Jaegermesteren, der hjælper ham Pelsen af.

Jægermesteren Vær saa god, denne Vei!

Lieutenanten

kommer ind

Tør jeg spørge, om jeg har den Ære at tale med Jægermester Hvarre?

Jægermesteren Ja, det er mig!

Lieutenanten

bukker for Ellen

Jægermesteren

præsenterende

Min Datter Ellen!59

Lieutenanten Ja, jeg maa præsentere mig selv: jeg er Premierløitnant Hog, og jeg har tilladt mig at komme uanmeldt for —

Jægermesteren Men tag dog Plads! — Ellen, sæt en Stol hen til Kaminen!

Lieutenanten Nei, Frøkenen maa virkelig ikke

Ellen

Frøken! Jeg hedder Ellen — jeg er jo ikke konfirmeret!

Lieutenanten

Ikke det!

Ellen

Nei, det er nu ogsaa en Skam, for jeg bliver sexten Aar til Foraaret, men Fader

Jægermesteren Sæt Dem dog ned, Hr. Lieutenant — her hen ved Kaminen — De maa jo være forkommen det fryser ti Grader.

Lieutenanten Aa, jeg havde baade Pels og Fodpose, saa jeg har ingen Nød lidt! — Men allerførst maa jeg dog gjöre Rede for, hvad der har ført mig hertil

5*60

Jægermesteren Nei, allerførst maa De sætte Dem ned — saadan! — Vei er vi Jyder, men vi spørger ikke strax, hvad Gjæsten vil — vi er alt for glade over, at en Fremmed vil se ind til os!

Ellen Ja, det er vi rigtignok!

Lieutenanten Det er virkelig alt for elskværdigt, men

Jægermesteren Og nu slaaer De Dem da foreløbig til Ro!

Lieutenanten Ja, hvis det ikke er alt for ubeskedent —

Ellen

Nei, det er det rigtignok ikke!

Jægermesteren Nu skal der strax blive sørget for Varme i et af Gjæsteværelserne —- ja, Harriet har nok af sig selv —

Lieutenanten Jeg er ganske skamfuld!

Ellen

betragtende Lieutenanten opmærksomt

Tænk, at De er Lieutenant! — Jeg har aldrig før seet en Lieutenant!61

Lieutenanthn

smilende

Virkelig ikke?

Ellen

Nei, kun i Afbildninger. — Men hvorfor er De ikke i Uniform?

Lieutenanten

Ikke paa Reise, Froken.

Ellen

Ikke Frøken!

Lieutenanten

Frøken Ellen da! — Men jeg maa virkelig faae Lov at fortælle, hvad der har fort mig hertil som ubuden Gjæst.— Jeg veed ikke, om jeg tør gaa ud fra, at Jægermesteren veed, at en eller anden engelsk Munk — Navnet gjør jo ikke noget til Sagen

Jægermesteren

Nei!

Lieutenanten i sin Tid — i Middelalderen var det forresten har skrevet en Krønike om En eller Anden, som han tilegnede Kong Erik Emun?

Jægermesteren

Nei, jeg erindrer ikke —

Ellen

Erik Emun?62

Lieutenanten Ja, Frøken Ellen, De husker nok —

Ellen

Ja, det var ham, der kom lige før Erik Lam — men jeg kan ikke huske, naar han døde!

Lieutenanten Det gjør nu ogsaa mindre til Sagen.

Ellen

Men Christian den Fjerde døde i alt Fald 1648 — det Aarstal kan jeg!

Lieutenanten Jeg ogsaa! Det har saamænd hjulpet mig mere end een Gang! — Naa, dette Manuskript er nu imidlertid bevislig brændt.

Jægermesteren Herregud, er det det!

Ellen Det var da kjedeligt!

Lieutenanten Aa, ja, saamænd! Men trøst Dem: i Arkivet har man fundet en Seddel, skrevet med Anders Sørensen Vedels egen Haand —

Jægermesteren Nei, virkelig — med hans egen Haand?63

Lieutenanten Ja, den er ikke til at tage feil af — og paa den Seddel staaer, at en Kopi af den omtalte Kronike er indmuret her paa Nordskov.

Ellen

Her paa Nordskov r' Det var da forfærdelig interessant!

Jægermesteren Men maa jeg spörge, om Lieutenanten veed, hvor

Lieutenanten Ja. i det blaa Kammer i det nordre Taarn.

Ellen

Nei, hvor det er spændende!

Jægermesteren Her er nu rigtignok ikke noget blaat Kammer, og —

Ellen

Nei, det er sandt — det er der jo heller ikke!

Lieutenanten Ikke det? Ja, men saa kan det tidligere have været blaat, og saa maa man med en Hammer forsigtig prøve paa Kalkpudsen rundt omkring i Værelserne, om der ikke skulde være Blaat under det har jeg betænkt!

Ellen Nei, hvor det er snildt!64

Lieutenanten

Aa —

Jægermesteren Jo, det er virkelig meget sindrigt!

Ellen

Og hvor det Hele er saadan romantisk! — Maa jeg hjælpe Dem, Lieutenant, med at gaa paa Opdagelse?

Lieutenanten Det vil være mig en stor Fornøielse og en værdifuld Assistance.

Jægermesteren Der er jo rigtignok een Ting til iveien.

Lieutenanten

Hvad er det?

Jægermesteren Her er heller ingen nordre Taarn!

Ellen

Nei, det er jo ogsaa sandt — Taarnet ligger i Syd!

Lieutenanten Det var kjedeligt!

Ellen

Ja, det var da rædsomt ærgerligt! — Men kan det ikke tænkes, at han, Anders Sørensen, har ment den nordre Side i det blaa Taarnkammer?65

Lieutenanten Jo, naturligvis, dér har vi det! Saa gjælder det altsaa biot om at finde et forhenværende blaat Kammer.

Jægermesteren Ter jeg spörge, har Lieutenanten selv seet denne Sørensens Optegnelse?

Lieutenanten Selv seet den? Nei, ikke egentlig seet den — men jeg har det Hele fra en meget paalidelig Kilde.

Jægermesteren Ja, Gudbevares! — Men jeg er jo nærved at glemme mine Pligter som Vært! — Ellen, vil Du se, om Harriet —

Lieutenanten Det er formodentlig Jægermesterens ældste Datter?

Jægermesteren Det er det! — Kjender De hende?

Lieutenanten Det tør jeg neppe sige — men jeg har havt den Fornoielse for et Par Aar siden at se Frøkenen een Gang i Kjøbenhavn.

Jægermesteren Det var jo morsomt! — Ellen, se saa, om Harriet har sørget for et Værelse til Lieutenanten!

Ellen ud i Baggrunden.66

6. SCENE

Jægermesteren og Lieutenanten.

Lieutenanten

seende efter Ellen

Det er dog en ualmindelig indtagende ung Pige, Deres yngste Datter!

Jægermesteren Ja, er hun ikke storartet! Jeg elsker det Pigebarn! — Gudbevares, min ældste Datter er ogsaa temmelig storartet, men det er nu paa en helt anden Maade: hun har Reisning og Dannelse og egne Principer og Gud veed hvad — Alt det, jeg ikke har! Hun er født høihalset — det har hun nu efter sin salig Moder og efter den gamle Baronesse Rosendal — det var hendes Tante, som hun var i Huset hos fra sit sextende Aar — der var dengang Grunde, som gjorde, at — naa, nu døde Baronessen ifjor, og saa kom Harriet her hjem.

Lieutenanten Ja, det er naturligvis en stor Glæde for Jægermesteren at have Deres Datter hjemme igjen.

Jægermesteren Ja, naturligvis — ja, det er en stor Behagelighed! Hun styrer Husvæsenet og det Hele, og styrer det brillant. — Men det er jo alligevel noget bundet, kan De forstaa — jo, det er — naar man har været vant til saadan til en vis Grad at have67

sin Frihed — jeg sætter megen Pris paa at have min Frihed — til en vis Grad naturligvis. Naa, forresten — hvad der er sandt, det skal være sandt Kvindfolkene i vor Familie har nu i det Hele altid været de bedste — Mandfolkene er der ikke meget ved!

Lieutenanten

Ikke det!

Jægermesteren Nei, der er ikke!— Ak, ja, havde jeg bare Harriet godt gift og Ellen vei fra Haanden — konfirmeret o. s. v. — men det er ikke saa let — nei, det er ikke!

Lieutenanten

smilende

Aa, at faae Deres yngste Datter konfirmeret, det kan da vei ikke volde nogen særlig Vanskelighed.

Jægermesteren Jo, jeg beder, det er meget svært! Seer De, er hun først konfirmeret, saa skal hun jo være Voxen, ikke sandt?

Lieutenanten Jo, det skal hun vei.

Jægermesteren Naa, og jeg har svært nok med at have een voxen Datter her paa Gaarden, end sige to. — Hunde kan jeg dressere, men Pigebørn — nei! . . .68

Lieutenanten Da synes jeg virkelig, Resultatet modsiger

Jægermesteren Naa, synes De — nei! —• Og hvad nu selve Konfirmationen angaaer, ja, saa er der jo vor egen Præst, Provst Larsen; ham spiller jeg L'hombre med — han spiller brillant, jeg taber altid — men ham hører jeg ikke -— det er der nu forresten ikke Mange, der gjør — og Pastor Jessen i Sønderby, som jeg hører ved de store Høitider, ham vil Ellen ikke gaa til.

Lieutenanten Hvorfor ikke det?

Jægermesteren Nei, han er hende for skrap —- De veed saadan med Helvede og Fanden og hans Oldemoder — men jeg kan nu ellers nok lide, naar man gaaer i Kirke, at faae lidt af Svovlpølen under Næsen — det strammer op, ikke sandt?—Naa, ikke? — Aa, nei, saamænd, det kan De jo forresten have Ret i.

Men hør, Fir. Lieutenant, vi pleier først at spise Frokost Klokken Tolv, saa hvis De forinden — naa, ikke? —

Men maa jeg saa byde Dem et Glas imens?

Lieutenanten Nei, Tak, jeg trænger virkelig ikke til Noget!

Jægermesteren Aa, hvad? Et ganske lille Glas Portvin?69

Lieutenanten Ja, det skulde da være det Eneste!

Jægermesteren Saa gaaer vi i Skabet!

Lieutenanten

over mod Patronskabet

Er det her?

Jægermesteren Nei, det er mit Patronskab!

Trækker en Skuffe ud.

Er det ikke pænt i Orden? Hvert Haglnummer for sig!

Lieutenanten

Jo, nydeligt! —

Jægermesteren Nei, men nu skal De se!

Lytter først ved Dørene og gaaer saa hen til Maleriet til Venstre. Han løsner en Krog forneden og skyder saa Maleriet der i en Snor hænger paa en Jernstang under Loftet, — tilside. Bagved Maleriet er en Luge, som han aabner med en Nøgle. Flaske og Glas indenfor. Han tager en Flaske og to Glas, som han sætter paa Bordet.

Er det ikke en snild Indretning? Hvad?

Lieutenanten Jo, men jeg forstaaer ikke rigtig, hvorfor

Jægermesteren Det er da ellers temmelig ligefrem! Seer De, min Datter Harriet, hun kan for sin Dod ikke lide Spirituosa i Utide — egentlig heller ikke i Tide70

naa, det kan der jo være Noget i — men jeg kan ikke godt undvære en lille Rachenputzer en Gang imellem, skjænker Ja, jeg er ikke forfalden!

Lieutenanten Nei, Gudbevares!

Jægermesteren Ja, jeg har forresten været det!-—Jeg har ogsaa været Totalafholdsmand — en lille Tid — men nu er jeg ingen af Delene længer, et Øieblik ligesom faldende

sammen Jeg er jo overhovedet Ingenting, og hvor længe faaer jeg Lov til at — sætter sig igjen

Naa, men seer De, ifjor, før Harriet var kommen hjem, saa fandt vi ved en høist nødvendig Reparation dette lille Hul i Muren — Murene her er vældig tykke, jeg troer, de er et Par Alen —

Lieutenanten Der var da ingen Krønike?

Jægermesteren Nei, ikke Spor, der var ganske tomt — dengang! Men det er jo heller ingen Taarnværelse, vi er i.

Lieutenanten Nei, det er det jo ikke, skjøndt det i og for sig godt kunde se ud til at være det.71

Jægermesteren Aa, ja, saamænd. Naa, saa indrettede jeg mig en lille privat Kryptkirke i Hullet og lod sætte en Dor i, og saa trækker jeg gamle Mette Bydelsbak for, naar jeg har lukket.— Skaal, Hr. Lieutenant!

Lieutenanten Mette Bydelsbak?

Jægermesteren Ja, det er hende deroppe.— Hun gaaer forresten igjen!

Lieutenanten Gaaer hun igjen?

Jægermesteren Ja, eller, rettere sagt: hun rider igjen.

Lieutenanten

Rider hun?

Jægermesteren Ja, imellem her og Finkenborg, som hun ogsaa eiede, og altid paa en kulsort Hingst — hun sværmede nok for det Maskuline, siger man — og den sætter hun sommetider om Natten ind i Stalden, mens hun gjør sin Runde her paa Gaarden. — Jeg har forresten aldrig seet hende, men gamle Rasmus Kusk, han har mange Gange hørt hende ride over Broen og hort Hingsten stampe i Spiltovet.— Ikke72

et lille Glas endnu?-—Naa, ja, saa undskylder De, at jeg lader Serveringen forsvinde.

Gjemmer Flaske og Glas i Muren, lukker Lugen og trækker Maleriet for.

Lieutenanten

Jeg havde nær glemt at give Jægermesteren Deres Post, som jeg fik med fra Stationen—vær saa god!

Jægermesteren

Mange Tak!

Seer flygtigt paa Udskriften af Brevene, og lægger dem saa paa Bordet.

Lieutenanten

Jægermesteren maa da endelig ikke genere Dem for min Skyld — De maa virkelig læse Deres Breve.

Jægermesteren

Aa — nei — hvorfor? Det er Regninger, kan jeg se — og hvad Fornøielse har jeg i Grunden af at vide, hvor meget jeg skylder de Kræmmertampe — jeg kan dog ikke betale i alt Fald ikke før til Mikkelsdag, som man siger! — Og naar er det Mikkelsdag— uha!

Lugter omhyggeligt til Avisen.

Det var høist mærkværdigt!

Lieutenanten

Hvilket?

Jægermesteren

rækker ham Avisen

Kan De lugte Noget?73

Lieutenanten

lugter til Avisen

Nei, ikke det mindste.

Jægermesteren Ja, jeg ikke heller.

Lieutenanten Men er det saa mærkeligt?

Jægermesteren Ja, det er! For nu har min Berlingske i over et Aar hver Dag regelmæssigt lugtet af den rædsomste Tobak — troer De, det kan være Redaktionen ovre i Kjøbenhavn, som

Lieutenanten Nei, det kan det vist ikke!

Jægermesteren Nei, naturligvis, nei! — Men idag lugter den ikke det er hoist mærkværdigt! Jeg forsikrer Dem, jeg har saadan vænnet mig til Stanken, at jeg ligefrem savner den!

7. SCENE

Harriet og Ellen ind fra Baggrunden.

Jægermesteren Naa, der har vi Pigebørnene! — Maa jeg præsentere: Premierlieutenant Høg — min Datter Harriet!

Sophus Bauditz: Sne 674

Lieutenanten

Ja, jeg veed ikke, om Frøkenen erindrer mig — jeg har havt den Fornøielse een Gang —

Jægermesteren seer imens i Avisen.

Harriet

ligegyldigt

Jo, jeg husker det nok — det var hos Kammerherreinde Malte.

Lieutenanten

Ganske rigtigt! Jeg er meget smigret over, at Frøkenen endnu husker —

Harriet

kort

Det har De saamænd ingen Grund til!

Jægermesteren

til Lieutenanten

Men her staaer jo allerede hele Historien om Krøniken paa Nordskov! Det var en engelsk Munk, Robert af Ely, som —

Lieutenanten . Ja, sagde jeg ikke det?

Jægermesteren

Nei, jeg troer ikke, De nævnte Navnet. til Harriet Aa, Harriet, maa jeg tale et Øieblik med Dig — De undskylder, Lieutenant Høg!

Harriet over til Jægermesteren. — Lieutenanten og Ellen sidder imens og taler sammen foran Kaminen, Lieutenanten jævnligt seende over til Harriet.

Er der lagt i i det store Gjæsteværelse?75

Hårrikt

Ja, der er!

Jægermesteren Det er godt! Og saa sørger Du naturligvis paa bedste Maade tor vor Gjæst til Middag er der tænkt paa Frokost?

Harriet

Ja, selvfølgelig.

Jægermesteren Godt! Seer Du, Lieutenant Høg er kommen for

Harriet Ja, det har Ellen fortalt mig.

Jægermesteren Naa, og saa indseer Du vei, at Du ikke kan tage til Stationen idag, nu da vi har faaet Fremmede?

Harriet

Nei, desværre, det kan jeg jo ikke. Men jeg har sendt Bud til Stine med Slæden, der kjørte tilbage.

Jægermesteren Det var meget betænksomt — ja, betænksom er Du! til Lieutenarften Ja, Deres Værelse er istand, om De behager at følge med.

Ellen

til Lieutenanten

Og saa skal vi To altsaa paa Opdagelse sammen?

6«76

Lieutenanten

Det skal vi!

8. SCENE

Tante Anna ind fra Hoire

Tante Anna

urolig

Her er kommen en Fremmed til Gaarden — jeg kan føie det paa mig — det er da ikke —

Jægermesteren Maa jeg præsentere Tante Premierlieutenant Høg — min Tante, Frøken Anna Hvarre!

Tante Anna Kommer der Ungdom til Huse paa Nordskov! — Hvad vil Nogen her?

Lieutenanten Jo, jeg er kommen for —

Jægermesteren Det skal jeg siden forklare Tante — nu maa Lieutenanten virkelig først have Lov at komme op paa sit Værelse!

Tante Anna Er der Nogen, der kjender ham?

Jægermesteren Ja, nu kjender jeg vor Gjæst — og Harriet har tidligere —77

Tante Anna

Har Harriet

Jægermesteren Ja, men nu maa Tante lade Lieutenanten have Fred. — Hr. Lieutenant, vil De gaa ovenpaa — mine Dotre viser Dem Vei - saa skal jeg komme efter.

Lieutenanten ud i Baggrunden efter Harriet og Ellen.

9. SCENE

Jægermesteren og Tante Anna.

Tante Anna Harriet er altsaa ikke borte?

Jægermesteren Herregud. Tante seer jo, hun er her! — Hun vilde have været til Stationen forat se til Stine, men jeg forbod hende det — ganske bestemt biot fordi Tante ikke ønskede det!

Tante Anna Og hvad vil saa han, den Anden?

Jægermesteren Ja, det er en meget mærkelig Historie. Han leder efter et gammelt Manuskript, der skal være indmuret her paa Nordskov og — men Du kan forresten siden faae Ellen til at læse det for Dig — det staaer i Berlingske.78

Tante Anna Nei, det kan jeg dog ikke samle i mit stakkels Hoved! — Men hvad Fordel kan han have af at finde de gamle Papirer?

Jægermesteren Fordel? Han har ikke Fordel af det — det er saadan Videnskabelighed og —

Tante Anna Lieutenant! Og Videnskabelighed! — Han er ikke kommen til Nordskov for Papirernes Skyld!

Jægermesteren Hvad er han da kommen for?

Tante Anna Det veed jeg ikke — endnu — men hvem har sendt ham, og hvorfor —

Jægermesteren Herregud, Tante, gjør nu ikke Alting saa uhyggeligt og saa mystisk — det er jo dog en stor Glæde, Vinterdage at have faaet en Gjæst — og jeg kan nok trænge til den Smule Solskin, Livet vil unde mig!

Tante Anna Ja, maaske, lille Frederik!

Ind til Høire.79

10. SCENE

Jægermesteren vil gaa ud ad Doren i Baggrunden, men moder Rasmus Kusk.

Jægermesteren Naa, hvad er der nu?

Rasmus

tager Træskoene af ude i Forstuen og kommer ind paa Strompefodder.

Jægermesteren har bestilt mig op ved den her Tid.

Jægermesteren Naa, ja, det er sandt! — Hor, Du kan lade bringe en Del Favnestykker og Brændeknuder op ovenpaa i Riddersalen — men Du skal ikke lade min ældste Datter se det, horer Du?—og saa begynde at fyre iaften. Jeg venter nogle Fremmede fra Byen imorgen, og saa vil vi efter Aftensmaden være deroppe men Du skal, som sagt, ikke lade Nogen vide det — det er jo ingen Nytte til, for det er nødvendigt.

Rasmus

Nei, Frøkenen faaer det jo tidsnok at vide.

Jægermesteren Hvad mener Du med det? Passiar! — Er jeg Jægermester, eller er jeg ikke Jægermester?

Rasmus

Jo, Jægermester — jo, det er Jægermesteren, men —80

Jægermesteren Aa, maa jeg være fri for disse Næsvisheder! Gjør, som jeg har sagt, og gaa din-Vei!

Rasmus

Jo!

Gaaer ud i Baggrunden.

11. SCENE

Lieutenanten kommer fra Baggrunden.

Lieutenanten Kjære Hr. Jægermester— jeg kommer jo til at bo som en Prins!

Jægermesteren Aa, De er altfor artig! — En Cigar?

Lieutenanten Tak, maa jeg tænde en Cigaret? -— Ja, nu har Deres yngste Datter lovet mig at følge med over i Taarnet, forat vi kan begynde Undersøgelsen.

Jægermesteren Ja, De er jo kommen til Nordskov for denne Krønikes Skyld?

Lieutenanten

Ja, det er jeg.

Jægermesteren Ja, selvfølgelig! — Synes De ikke godt om min Datter?Sl

Lieutenanten Aa, hun er henrivende!

Jægermesteren Naa, Ellen — ja, det er hun! — Jeg mente forresten min ældste Datter, som De jo har truffet tidligere.

Lieutenanten Ja, hun er jo meget smuk og komplet ladylike.

Jægermesteren Ja, Reisning og Anstand o. s. v.— Hvadbehager! Men det kan jo ikke være for Ellens Skyld, De er kommen, for hende har De jo aldrig seet for, og hun er jo endnu et Barn — ukonfirmeret.

Lieutenanten Jægermesteren veed jo, hvorfor jeg er kommen.

Jægermesteren Ja, vei, denne Anders — Anders Petersen

Lieutenanten Sørensen! — Anders Sørensen Vedel.

Jægermesteren

Ja, vei, ja.

Betragter opmærksomt Lieutenanten.

Lieutenanten Jeg synes, Jægermesteren seer saa vist paa mig?82

Jægermesteren Ja, jeg sidder og beundrer Deres Overskjæg -det sidder storartet!

Lieutenanten

Aa —

Jægermesteren Jo, det gjør! — Min venstre Knebelsbart har altid saadan en underlig Tilbøjelighed til at ville hænge, det er saa irriterende! — Ja, De kan sagtens, De er jo Officeer og i Garden! Det var ogsaa min bedste Tid, da jeg var Soldat — jeg laa ved Aarhus Dragoner—og ikke havde Andet at tænke paa end at lystre.— Jeg blev forresten Underkorporal.

Lieutenanten Naa, blev De det!

Jægermesteren Ja, jeg gjorde saamænd. — Men i gamle Dage har der været Generaler i Familien — det var jo noget mere end Underkorporal. — Uha, De kan tro, Vinteren er lang herovre!

Lieutenanten Men Jægermesteren kan vei ikke undgaa i Følge Deres Stilling at have en Del Tillidshverv, der lægger Beslag paa Deres Tid!

Jægermesteren Naa, saadan egentlige Tillidshverv — nei, ikke83

mange. Nei, seer De, saadan Formand i Sygekasser og Begravelseskasser og Hagelskadekasser o. s. \\. det er saa vanskeligt! - Nei, den Slags Tillidshverv-har jeg ikke.— Men jeg er Formand i den selskabelige Landboforening.

Lieutenanten ' Ja, det kan jeg tænke mig!

Jægermesteren Men den er forresten ved at gaa ind! — Nei, det var Vinteren, vi kom fra. Ja, naar man kan komme paa Jagt — ikke Klapjagt og Fasaner og saadan i den Dur— ikke for det: jeg bliver heller ikke bedt til det! — men at lure Mikkel — paa denne Aarstid gaaer han af Graven præcis, naar Femtoget fløiter eller at ligge paa Andetræk nede ved Fjorden bag en vaad Tangvold — eller sidde paa Anstand i Skoven efter Krager— med Ryggen op til en Gran, der svaier for en Vinterstorm, og selv svaie med — det er som at være paa Havet i Uveir —storartet, hvad?

Lieutenanten Ja, det maa det være.

Jægermesteren Men Aftenerne — uha, de er lange! Og Tøveir, naar Æltet klumper om Støvlerne, saa man helt mister Humøret og lader Lunten hænge! Nei, man84

skulde kunne gaa i Vinteikvarteer ligesom Grævlingen og først vaagne, naar Sneppetrækket begynder!

Lieutenanten Men hvad tager Jægermesteren sig da til om Aftenen?

Jægermesteren Ja, hvad tager jeg mig til! Jeg snakker med Hundene — sommetider ogsaa med Ellen — og jeg lægger Kabaler — jeg kan tre forskjellige — og en Gang imellem læser jeg ogsaa en Indianerhistorie De veed, dem til 25 Øre Stykket og i kulørt Omslag — men saa bliver jeg i Reglen søvnig.

Lieutenanten Ja, det kan jeg tænke mig!

Jægermesteren Naa, ja, saa udstopper jeg Fugle — dem, De seer, har jeg selv udstoppet — men det kniber jo noget med Fjerbehandlingen og med Stillingerne.

Lieutenanten Det synes jeg ikke.

Jægermesteren Jo, det gjør! — Sommetider maler jeg ogsaa —

her skal De se. Tager nogle Blade fra en Skuffe og viser Lieutenanten.

Men Skyggerne er saa vanskelige — jeg gjør altid Farverne for stærke!85

Lieutenanten

Aa —

Jægermesteren Jo, de er for stærke!

Lieutenanten Men hvordan finder Deres Datter sig i at leve saa ensomt?

Jægermesteren

Harriet?

Lieutenanten Nei, jeg tænkte egentlig paa Frøken Ellen.

Jægermesteren Naa, ja, — ja, egentlig morsomt er her jo ikke!

12. SCENE

Harriet kommer fra Baggrunden.

Harriet

Nu er Frokosten serveret, saa hvis Lieutenanten vil —

Lieutenanten

Mange Tak, Froken!

Harriet

tovende til Lieutenanten

Sagde De ikke før, da vi fulgte Dem op, at De for to Aar siden havde ligget i Garnison i Fredericia?86

Lieutenanten

Jo!

Harriet Ved 23de Bataillon?

Lieutenanten Ja! — Kjender Frøkenen maaske nogen af Officererne ved Bataillonen?

Harriet

kort

Nei!

13. SCENE

Ellen kommer styrtende ind fra Baggrunden.

Ellen

Der kommer en Slæde til!

Jægermesteren

En Slæde til! dreier paa Overskjægget Hvorfra?

Ellen

Fra Stationen!

Jægermesteren Det er jo umuligt! Der er jo Togstandsning!

Man horer Bjældeklang udenfor.

Ellen

seer ud ad Vinduet

Nu hölder Slæden i Gaarden!87

Jægermesteren Hvem kan det dog være! Jeg venter Ingen! ni

lieutenanten Gjør De?

Lieutenanten Jeg! — Nei, absolut ikke!

14. SCENE

Jægermesteren gaaer hen imod Baggrunden og lukker Døren op. Doktoren sees i Forstuen i Pels.

Doktoren Jægermester Hvarre?

Jægermesteren Til Tjeneste! Men vil De ikke

Doktoren Jeg er Doktor Thanning!

Jægermesteren

bukker

Det er mig en Fornøjelse, men vil Doktoren ikke først —

Doktoren

Jægermesteren maa vide, at en engelsk Munk, Robert af Ely —

Jægermesteren Det veed vi — men faae dog Overtøiet af, Hr. Doktor, og kom indenfor!88

Doktoren

Naa, De kjender Robert af Ely — saa meget desto bedre! Men hvad De ikke veed, er, at Anders —

Jægermesteren Jo, Anders Sørensen, det veed vi Altsammen! Men vil De dog ikke —

Doktoren

Men Gud forbarme sig, hvorfra veed De —

Jægermesteren Det staaer jo i Morgenberlingeren for igaar og —

Doktoren

De modbydelige Aviser! — Og saa er Morgenberlingeren og jeg ovenikjøbet taget med samme Tog!

Jægermesteren Og saa veed vi det desuden fra den Herre —

Doktoren

hurtigt ind i Stuen, op mod Lieutenanten

Naa, det er Dem! — De har taget min Slæde — det er uforskammet! — Hvor i al Verden kunde De dog ogsaa falde paa det!

Lieutenanten Der kom en Karl imorges og spurgte, om det var mig, der vilde til Nordskov, og saa —89

Doktoren

Ja, men det var det jo ikke! De har jo slet ikke Noget at gjöre her!

Lieutenanten Jo, jeg beder — det har jeg netop!

Doktoren

Nei, De har ikke! Og De har betalt min The-vandsknægt — jeg ønsker ikke at skylde Dem Forbindtligheder!

Jægermesteren Mine Herrer, Frokosten venter — denne Vei, om jeg tør bede!

Korer den ivrigt demonstrerende Doktor og Lieutenanten over mod

Baggrunden.

Tæppet falder.

Sophus Bauditz: SneTREDIE AKT

FØRSTE AFDELING

Næste Middag. — Jægermesterens Værelse.

1. SCENE

Jægermesteren sidder sammenfalden, i dybe Tanker og med en udgaaet Cigar i Munden ved Bordet. Doktoren — overdrysset med Kalkstøv, med Kalot paa Hovedet og Hammer i Haanden — kommer ind fra Baggrunden. Jægermesteren farer op.

Doktoren

tæt hen til Jægermesteren

Det er mig ganske overordentlig ubehageligt, at denne Lieutenant er kommen, og kommen først!

Jægermesteren

Aa, hvad —

Doktoren

Jo, det er mig meget ubehageligt! — Og saa at tænke sig, at det var den Slæde, jeg havde bestilt, som han tog — det kunde have lignet Doktor Thorby! — Og hvordan er han overhovedet falden paa pludselig at faae historiske Interesser og at ville91

soge efter min Kronike! Han skulde jo have været ganske andre Steder hen, sagde han.

Jægermesteren

Ja, men han har vei paa Veien læst Notitsen i Berlingske, og da han saa ikke kunde komme vest-paa, har han faaet Lyst til at gaa paa Opdagelse De sov jo ogsaa, da Slæden kom.

Doktoren

Ja, jeg sover meget langsomt. — Men jeg har forresten gaaet og ærgret mig ved Tanken om, at det muligvis kunde have været mig selv, der havde givet ham Anvisning paa at tage hertil.

Jægermesteren

Hvordan det?

Doktoren

Jo, seer De, jeg husker det nu ikke saa nøie, men jeg troer, eller rettere sagt, jeg har ligesom en Foleise af, at jeg iforgaars Aftes nede paa Stationen kunde have ladet falde nogle Ord til Lieutenanten om Historien med Manuskriptet.

Jægermesteren

Saa? Har De selv —

Doktoren

Ja, jeg har naturligvis ikke fortalt ham det Væsentlige, ingen Detailler — det kan De være rolig105)

for! — men jeg mener, jeg kunde maaske være kommen med en let Antydning — jeg var jo hel fortumlet af Turen over Beltet — og saa kunde han have stavet og lagt sammen. Men hvorom Alting er, det er mig meget ubehageligt, at han er her!

Jægermesteren Aa, hvad, Herregud!

Doktoren

Jo, seer De, finder han min Knuds-Krønike, saa er det jo ikke mig, der har fundet den, vei?

Jægermesteren Nei, det er det vei ikke! — Men Lieutenanten har jo heller ikke fundet den endnu.

Doktoren

Nei, det har han ikke, men det har jeg jo heller ikke! Igaar Eftermiddags duede jeg ikke til Noget, for jeg havde saadan en rædsom Hovedpine. -Troer De, det kan komme af, at jeg om Aftenen havde drukket Noget, der hedder Thevandsknægt?

Jægermesteren Jo, det er vist ikke ganske umuligt; jeg troer nok, jeg har hørt, at Thevandsknægte kan have den Virkning! Men tør jeg spørge, hvor mange havde De drukket?

105)

Doktoren Hvor mange? — Een!

Jægermesteren Nei, saa kan det ikke være deraf!

Doktoren

Naa, ikke! — Men nu har jeg hele Formiddagen omhyggeligt gaaet alle Rum i det sondre Taarn igjennem, banket overalt paa Muren forat høre, om det lod hult noget Sted, og slaaet Kalkpudsen af for at

Jægermesteren

pegende paa Doktoren

Ja, det er ikke til at tage feil af!

Doktoren

men lige vidt er jeg! — Det er ogsaa meget ubehageligt, at der ikke er noget nordre Taarn!

Jægermesteren Ja, jeg beder meget undskylde — havde jeg vidst —

Doktoren

Aa, alt forladt! —Ja, jeg vil naturligvis for en Sikkerheds Skyld underkaste alle Rum i hele Huset — lige fra Loft til Kjælder — en indgaaende Undersøgelse.105)

Jægermesteren

Med Fornøielse! Lad i alle Henseender, som De var hjemme, Hr. Doktor!

Doktoren

Ja, det gjør jeg altid!

Seer paa et af Familieportræterne i Baggrunden

Det Vaaben i Hjørnet er galt — Hvas'ernes Sparrer skal jo staa i blaat Felt!

Jægermesteren

Beder atter meget at undskylde — men jeg har ikke malet det!

Doktoren

Nei, det har De jo ikke — men det er dog en grov Uorden!

Jægermesteren

Doktoren interesserer Dem meget for den gamle danske Adel, mærker jeg?

Doktoren

Nei, ikke det mindste— hverken for den gamle eller for den nye! —- Men deres Vaaben og deres Dokumenter, de interesserer mig.

Jægermesteren

Naa, saaledes!

Doktoren

Ja, det er ganske som med Historien: Krige og Konger, de er mig komplet ligegyldige, men Krigs-erklæringerne og Fredstraktaterne, dem har jeg Interesse for!

2. SCENE

Lieutenanten og Ellen ind fra Baggrunden

Doktoren

hen mod Lieutenanten

Naa, det er Dem! — Har De fundet Noget?

Lieutenanten Ikke det mindste!

Doktoren Naa, Gud være lovet!

Rager paa Bordet, faaer fat i et Hefte og føler paa Bladene

Det er daarligt Papir — rigtig daarligt Papir ikke Andet end Træmasse! Til vigtigere Dokumenter burde man egentlig kun bruge Pergament og rent Gallusblæk —

Ellen

Men Gud, det er jo min gamle franske Stilebog! Doktoren

men i alle Tilfælde Normalpapir. — Jeg bruger altid Normalpapir!

Lieutenanten

halvt sagte til Doktoren

Altid?105)

Doktoren

Ja, altid! — Om Hundrede Aar vil hele vor nyere Litteratur være smuldret hen — naa, det er der forresten ingen Ulykke i! — Maa jeg spørge Jægermesteren, om De har Deres Familiearkiv i Orden?

Jægermesteren

Naa, saadan i Orden —

Doktoren

Nei, jeg tænkte det nok! Det er ganske uforsvarligt, at Folk selv skal have Lov til at gjemme deres Papirer — ganske uforsvarligt! De kan jo baade brænde op og mugne! Men Respekten for Skrift og Skriftsager er i det Hele svækket, Bogtrykket har svækket den, og denne Gutenberg skulde have betænkt sig to Gange paa at gjøre sin ret malplacerede Opfindelse. Brevkort og Telegrammer ødelægger Brevstilen, og den billige Porto gjør kun Ulykker: dengang et Brev fra Kjøbenhavn til Aalborg kostede fire Mark og otte Skilling i Postpenge, dengang skrev man ordentlige Breve, men nu! Og selve Skrivningen forsømmes. Sundhedslære og Sløid — jeg veed ikke engang rigtigt, hvad det er! — det indfører man, men Skrivning, den vigtigste af alle Discipliner, den forsømmer man!

Naa, ja, jeg taler mig varm, og jeg bliver vidtløftig, naar jeg kommer ind paa min Yndlings-materie, og jeg maa jo paa Arbeide igjen. — I og97

for sig kunde jo forresten Manuskriptet lige saa godt være skjult her, som

Jægermesteren Ja, det er jo rigtignok ikke noget Taarnværelse!

Doktoren Nei, det er det jo desværre ikke!

Tager sit Kompas frem Her er ellers Nord, peger ud mod Tilskuerne det kan jeg se paa Kompasset!

Jægermesteren Ja, og jeg veed det!

Doktoren

Naa, De veed det. - banker med Hammeren paa Væggen

i Baggrunden Nei, her lyder det ikke hult, vei?

Jægermesteren Nei, ikke synderligt!

Doktoren

banker paa Muren til Venstre, tæt op til Maleriet

Men her — her synes jeg virkelig, det lyder, som der var .et Hulrum i Nærheden!

Jægermesteren

ængstelig

Nei — nei, jeg kan da ikke høre Noget! blinker tii Lieutenanten Synes De vei, det lyder hult?Lieutenanten Ikke det mindste!

Doktoren

Ikke? — Naa, saa maa jeg vei tage feil. — Ja, nu gaaer jeg, jeg vil ned i Kjælderen, dér er Murene tykkest, og dér — til Lieutenanten skal De ogsaa paa Opdagelse?

Lieutenanten Nei, jeg foretrækker at blive lidt her.

Doktoren Ja, gjør De bare det!

Doktoren ud i Baggrunden.

3. SCENE

Jægermesteren, Lieutenanten og Ellen.

Jægermesteren

til Lieutenanten

Man kan just ikke sige, at vor nyeste Gjæst omfatter Dem med megen Sympathi!

Lieutenanten Nei, men vi er jo ogsaa Konkurrenter!

Ellen

Uh, den ækle Doktor — han ligner en Slørugle!105)

Jeg under ikke ham at finde Krøniken Dr skal finde den, — sammen med mig!

Lieutenanten Ja, men hvor skal vi egentlig lede?

Ellen

De opgiver det da ikke?

Lieutenanten Nei, ikke frivilligt, men — desuden, nu da Banen er bleven ryddet, tør jeg vei heller ikke længere lægge Beslag paa Deres Faders Gjæstfrihed

Jægermesteren Gudbevares! Der er da forresten ogsaa falden Sne idag, saa —

Lieutenanten Ja, men den er jo falden ganske jævnt — og jeg skulde jo tillige — foruden at lede efter Krøniken — besøge min Tante paa Kragerup.

Ellen

De vil da ikke reise idag, Lieutenant?

Jægermesteren Nei. vi slipper Dem sandelig ikke saa let!105)

4. SCENE

De Forrige. Tante Anna kommer med Harriet fra Baggrunden.

Harriet

til Tante Anna

Pin os nu ikke, Tante, med alle dine Anelser og Fornemmelser!

Jægermesteren Herregud, hvad er der nu — man lever som paa en Vulkan!

Tante Anna Der har været Fremmede paa Gaarden inat!

Lieutenanten Ja, Frøkenen erindrer jo nok — det var mig,

som —

Tante Anna Ja, De — det er Dem, der ikke er kommen for den gamle Krønikes Skyld — men der har været Andre her paa Gaarden inat!

Jægermesteren Ja, Tante husker jo nok, at der, efterat Lieutenanten var kommen, endnu kom En, som —

Tante Anna Ja, ham, der kom for Krønikens Skyld, det veed jeg! Men der har været Andre — og iaften, inat — jeg kan føie det paa mig, — der kommer igjen Nogen!105)

Harriet

til Jægermesteren

Tante kan formodentlig forud fole, at Du har bedt Selskab her til iaften, — dit Slæng fra Byen!

Jægermesteren

til Harriet

Tør jeg uden at være ubeskeden bede Dig om at moderere —

Harriet

Jeg fik at vide imorges, at der allerede igaar var lagt i i Riddersalen, og Jomfruen sagde mig før, at Du havde givet Ordre til at brase op og feste!

Jægermesteren

Herregud, jeg var nodt til at bede de Mennesker hjem engang, og saa, sidst jeg var i Byen — naa, ja, saa bad jeg dem! — Enten er man Jægermester, eller man er det ikke!

Ellen

over til Jægermesteren, ængstelig

Fader, der skal da ikke spilles?

Jægermesteren

Vist ikke, nei! —Jeg har ikke andre Kort end dem, jeg lægger Kabaler med — og der mangler endda Kløver Konge — derfor er det formodentlig ogsaa, det er saa svært at faae dem til at gaae op!105)

Tante Anna Kort og Drik — Drik og Kort — det har været

Slægtens Ulykke paa Mandssiden! til Lieutenanten -

De er her jo endnu!

Lieutenanten Ja, men jeg tænker stærkt paa at reise — imorgen.

Tante Anna Reise — ja, kunde man biot have Lov til at staa reisefærdig! -— Men har De en Mission, saa har De heller ikke Lov at reise, før den er opfyldt. — Jeg har engang hørt — eller læst — meget har jeg ikke læst — om en graa Dame paa en gammel Gaard, der ikke kunde finde Ro i Graven — hvorfor veed jeg ikke — før Noget — jeg veed ikke hvad — var bragt i Orden. Men saa kom der en Dag en Fremmed — en ung Mand var det — til Gaarden og bad om Husly, og han gjorde det, som skulde gjøres, og som Ingen før ham havde gjort hvad det var, veed jeg ikke — og saa fik hun Fred. — Jeg drømmer tidt — det vil sige, naar jeg ligger vaagen — om, at der skulde komme saadan En her til Nordskov — og jeg synes, at han kunde se saadan ud, som jeg troer, De gjør.

Gaaer ind til Høire.

105)

5. SCENE

Dk Forrige uden Tante Annu.

Ellen

Stakkels gamle Tante Anna!

Harriet

Ja, det maa være haardt at gaa i Barndom!

Gaaer hen i Baggrunden og taler med Jægermesteren.

Ellen

til Lieutenanten

Horte De, at Tante sagde, at De ikke maatte reise, før De havde fundet Krøniken?

Lieutenanten Ja, det sagde jo nu Deres Tante egentlig ikke!

Ellen

Jo, Krøniken er da Deres Mission!

Lieutenanten

Ja, maaske!

Ellen

alvorligt

Men De har een Mission til. — Vil De love mig Noget?

Lieutenanten Ja, hvis jeg kan opfylde det.

Ellen

Det kan De! Lov mig, at De, naar de fæle105)

Gjæster kommer til Fader, ikke vil vige fra ham, men sørge for, at de ikke kommer til at spille! Lover De mig det! — Aa, Fader taber altid, og han har ikke Raad til det!

Lieutenanten

Jeg lover Dem, at jeg i alt Fald skal passe paa saa godt, jeg kan!

Ellen

Vil De give mig Haanden paa det?

Lieutenanten

Her er min Haand — nei, hvor Deres er lille og fin!

Ellen

Det mener De jo slet ikke!

Lieutenanten

Jo, jeg forsikrer Dem, jeg har aldrig

Jægermesteren

fra Baggrunden

Aa, Ellen, maa jeg sige Dig et Par Ord!

Ellen gaaer over i Baggrunden, Harriet gaaer ligesom tøvende hen til Lieutenanten.

Harriet

til Lieutenanten

Jeg kunde fristes til at bede Dem gjøre mig en Tjeneste, Hr. Lieutenant.105

Lieutenanten

Jeg er ganske til Frokenens Disposition!

Harriet

Ja, jeg kjender Dem jo, saa at sige ikke, men jeg har hort saa meget Godt om Dem, at jeg

Lieutenanten

Aa, jeg beder —

Harriet

kort

Jeg siger aldrig tomme Behageligheder! Naar jeg siger, at jeg har hort meget Godt om Dem, saa mener jeg dermed, at jeg har hort det fra En, hvis Ord for mig har Vægt.

Lieutenanten

bukker

Harriet

Det ulyksalige Selskab iaften kommer mig i alle Henseender ubeleiligt. Jeg har ikke vidst Noget om det for imorges, og det — det krydser mine Dispositioner — jeg er nemlig vant til at handle paa egen Haand. Havde jeg igaar anet, at Huset skulde fyldes, saa — ja, saa havde jeg indrettet mig anderledes.— Vil nu De, naar Gjæsterne har spist, uden at Nogen seer det, tage en af Ridehestene og besørge et Bud for mig til Stationen —jeg har ingen Andre at sende, og der er Ingen, der vil lægge Mærke til, at De er borte.

Sophus Bauditz: Sne 8105)

Lieutenanten

Kjære Frøken, De veed ikke, hvor ondt det gjør mig, men jeg har lige lovet ikke at forlade -—

Harriet

koldt

De skylder ikke mig Regnskab for Deres Dispositioner eller Deres „Mission", som Tante sagde! — Undskyld, at jeg henvendte mig til Dem!

Lieutenanten

Men Frøken —

6. SCENE

Rasmus Kusk kommer fra Baggrunden

Jægermesteren

Hvad vil Du nu?

Rasmus

Jeg vilde biot sige Jægermesteren, at vi begynder at blive i Foderbetryk — der er kun Havre til et Par Dage.

Jægermesteren

Herregud, det er jo dog ikke Noget at komme styrtende for! — Naa, ja, saa maa vi tærske — eller hvis vi ikke har Noget at tærske af —

Rasmus

Nei!107

Jægermesteren

— ja, saa maa vi kjobe — eller laane — jeg betaler til Mikkelsdag! — Men hvor kan Havren forresten allerede —

Rasmus

Aa, der er flere Bæster end som Jægermesterens, der tærer paa Havren!

Jægermesteren

Hvad skal det sige?

Rasmus

Ja, Jægermesteren kan jo tro, hvad Jægermesteren vil — for mig — men Mette Bydelsbak har da havt sin Hingst i Stalden inat!

Harriet

ivrig

Aa, dum Overtro!

Rasmus

Ja, Frøkenen kan jo kalde det, hvad Frøkenen vil — for mig — men der var da Foder paa Bunden af Krybben i det tomme Spiltov imorges, saa der har været fremmed Hest i Stalden.

Jægermesteren

Aa, Passiar! — Var der kommen nogen Fremmed i Stalden, saa skulde Lænkehunden nok have holdt Hus!

Harriet

Ja, naturligvis!

8*105)

Rasmus

Lænkehunden! Den gamle Tyras! Nei, han giver ikke Hals for Mette Bydelsbak — det kjender de To hinanden for vei til!

Harriet

Aa, lad os blive fri for de Ammestuehistorier!

Rasmus

Ja, Frøken,der er nu mere Mystrisk ved hende deroppe, peger paa Maleriet til Venstre end SOm Frøkenen troer.

Men En kan vei blive salig hver ved sin Tro!

Ud i Baggrunden.

7. SCENE

De Forrige uden Rasmus.

Lieutenanten

blinker til Jægermesteren

Mon der nu alligevel ikke skulde være Noget om, at der er noget Hemmelighedsfuldt ved den gode Fru Mette?

Jægermesteren

blinker igjen

Ja, — man kan jo ikke vide —

Harriet

til Jægermesteren

Du er vei ikke saa naiv, at Du —105)

Jægermesteren Naa, naiv — nei, det er jeg ikke!

Harriet

Men Klokken er mange — dine Fremmede kan jo snart ventes, vil Du ikke selv

Jægermesteren Jo, nu kommer jeg. tu lieutenanten De undskylder!

Lieutenanten

Bevares!

Harriet gaaer ud i Baggrunden. Jægermesteren folger efter, men vender sig i Doren og siger:

Jægermesteren Enten er man Jægermester, eller man er det ikke! — Jeg betaler til Mikkelsdag og trækker an med loftet Svans! Gaaer.

8. SCENE

Lieutenanten og Ellen. Det begynder at skumre.

Ellen

Hor, vi maa virkelig ikke staa her og drive, Lieutenant —vi maa arbeide, inden det bliver helt morkt.

Lieutenanten Svnes De? — Det skumrer allerede!1 10

Ellen

Ja, men husk, at Doktoren er paa Færde hele Tiden!

Lieutenanten Ja, lad ham det, i Guds Navn!

Ellen

De har da ikke opgivet —

Lieutenanten Jo — jeg vil i alt Fald meget hellere sidde og tale lidt i Ro med Dem.

Ellen

Med mig?

Lieutenanten Ja, meget hellere!— Nu sætter vi os hen foran Kaminen og seer paa Ilden — jeg elsker saadan en Vintereftermiddag at sidde og se ind i Gløderne —- gjør De ikke ogsaa?

Ellen

Jo, men naar vi sidder her, saa finder De jo ikke det, De søgte.

Lieutenanten Nei — men stundom finder man jo noget ganske Andet end det, man oprindelig søgte — og det er tidt meget, meget bedre.111

Ellen

Ja, maaske! — Synes De ikke, Harriet er voldsom klog og fin og

Lieutenanten Jo, det er hun sikkert!

Ellen

Ja, De har jo truffet hende i Kjøbenhavn — syntes De ikke strax dengang, at hun var

Lieutenanten Jo, dengang syntes jeg ganske vist, at

Ellen

Aa, hun er saa dameagtig og har lært saa meget — hvem der biot havde det!

Lieutenanten Det har De da ogsaa!

Ellen

Ja — jeg har jo havt Gouvernante indtil for nylig. Men alligevel — nei, der er saa forfærdelig meget, jeg ikke kan!

Lieutenanten Saa? Hvad kan De ikke?

Ellen

Ja, se nu Historie — De hørte selv igaar, at jeg ikke engang vidste, naar Erik Emun døde!105)

Lieutenanten Det veed jeg virkelig heller ikke!

Ellen

Er det sandt! — Det var da morsomt! — Men nu Retskrivning — den nyeste, naturligvis — det er meget svært altid at vide, naar man skal skrive kunde med d, og naar man skal skrive kunne med to n'er! Troer De, De kunde lære mig det?

Lieutenanten Ja, Frøken Ellen, det kunde jeg maaske nok — men jeg synes i Grunden slet ikke, De behøver at lære Nogetsomhelst jeg synes, at akkurat saadan, som De er, saadan skal De være!

Ellen

Aa, det mener De jo slet ikke! — Men synes De ikke ogsaa godt om Fader? Aa, han er saa god, saa god, og han nænner saamænd aldrig at nægte mig Noget — han har heller Ingenting imod, at jeg imellem ryger en Cigaret.

Lieutenanten Maa jeg byde Dem en?

Ellen

Nei, det var virkelig ikke Meningen — og jeg tør heller ikke for Harriet!1 13

Lieutenanten

Aa, hvad!

Ellen

Nei, hun kan strax lugte det — aa, hun har saadan en voldsom fin Næse! Ja, vil De sige, at det er Dem, der har røget, saa mange Tak! tænder

Den smager storartet, men den er stærk! Aa, hvor det maa være deiligt at være Officeer! Vilde De vei være bange for at gaa i Krig?

Lieutenanten

leer

Nei, det vilde jeg dog ikke!

Ellen

Ja, jeg heller ikke! Jeg drømte engang, at Gaarden blev beleiret af Tyrkerne, og jeg hældte kogende Vand i Hovedet paa Sultanen eller Stor-veziren, hvem det nu var, og jeg var slet ikke bange! — Har De altid staaet ved Garden?

Lieutenanten

Nei, jeg har ligget et Aar i Fredericia.

Ellen

Ja, det er sandt, det fortalte De jo Harriet. Men Gud, hvor maa det være storartet at være i Garden! — Saa er De jo paa Vagt paa Amalienborg?

Lieutenanten

Ja, imellem.114

Ellen

Og kommer paa Hofbal?

Lieutenanten

Ja, det hænder.

Ellen

Har De nogensinde danset med nogen af Prinsesserne?

Lieutenanten Ja, en enkelt Gang.

Ellen

Nei, at tænke sig — med en rigtig levende Prinsesse! — Jeg kommer aldrig til Kjøbenhavn!

Lieutenanten Naa, det skal De ikke sige!

Ellen

Jo, hvordan skulde jeg komme dér?

Lieutenanten

tøvende

Naar De nu blev —

Ellen

Hvad for noget? — Naa, konfirmeret — ja, men

hvad hjælper det? Bøier sig frem.

Lieutenanten Nei, det hjælper vei ikke, men — aa, det var Synd, De forandrede Stilling!1 15

Ellen

Hvorfor det?

Lieutenanten

Jo, for det saae saa kjønt ud, som De sad — Skjæret fra Kaminen faldt lige paa Deres Pande og Deres Haar, og

Ellen

Gjorde det? — Ja, men saa kan jeg jo lægge mig tilbage i Stolen igjen? — Er jeg nu, som De vil have mig?

Lieutenanten

Ja, det er De!

Ellen

Jeg synes egentlig, jeg har kjendt Dem altid, Lieutenant — Synes De ikke ogsaa. De har kjendt mig længe?

Lieutenanten

Jo, Frøken Ellen, jeg kan slet ikke tænke mig, at jeg saae Dem første Gang igaar!

Ellen

Nei, ikke sandt! — Aa, jeg synes ogsaa, jeg kunde betro mig til Dem om Alt i Verden, der trykkede mig — jeg har saadan en voldsom Tillid til Dem —'der er noget saa — saa værdigt ved Dem!

Lieutenanten

Værdigt! Aa, Gud bedre mig, jeg er meget uværdig — i alt Fald overfor Dem!116

Ellen

Nei, det veed jeg _bedre! Troer De ellers, jeg kunde have bedt Dem om det, De veed nok! — Aa, det er saa græsseligt, naar de Folk fra Byen kommer her! Først spiser de — og drikker — nede i Spisestuen, men saa bagefter, saa skal de altid op i den gamle Riddersal — dér synes Fader, de har det mere for dem selv, for dér kan Harriet og jeg ikke høre dem, naar de skriger op.

Lieutenanten

Deres Fader er alt for god til det Liv, han fører — han skulde ud af det!

Ellen

Ja, men hvordan?

Lieutenanten

Ja, det er Sagen!

9. SCENE

Det er bleven helt mørkt. Doktoren kommer fra Baggrunden.

Doktoren

Er her Nogen?

Lieutenanten

Ja, Frøken Ellen, og saa jeg — Deres Fjende!

Doktoren

Naa, Frøkenen er her ogsaa, ja, saa er De jo i1 17

gode Hænder! — Jeg maa sige Dem, Froken, da Lieutenanten fandt Deres Fotografi nede paa Stationen og saae, at det var Dem, han tidligere en Gang havde truffet, saa sagde han, at han ligefrem misundte mig at skulle sammen med Dem. Og saa var det, han tog Slæden og selv kom hertil.

Ellen

reiser sig

Lieutenanten

nervøs

Det var slet ikke Frøken Ellens Billede — det var Froken Harriets!

Doktoren

Naa, var det det — ja, for mig gjerne — jeg synes nu, alle unge Piger seer omtrent ens ud.

Ellen

til Lieutenanten

Vi To finder nok ingen Kronike sammen — De skulde prøve at lede sammen med Harriet!

Ud i Baggrunden.

10. SCENE

De Forrige uden Ellen.

Doktoren

Skjøndt De jo ikke synes at være synderlig ivrig1 18

i Deres Undersøgelse, saa er det mig alligevel meget ubehageligt, at De er her!

Lieutenanten

gaaer op og ned ad Gulvet

Jeg kan gjøre Gjengjæld og sige, at jeg kunde have Lyst at kvæle Dem!

Doktoren

Nei, virkelig! — Naa, kvæle Dem, nei, det vilde jeg nu ikke, men —

Lieutenanten

Naa, ikke —men stille Rævesax for mig maaske!

Doktoren Rævesax — hvad er det?

Lieutenanten Aa, det er ligegyldigt, hvad det er!

Doktoren

Ja, det er det forresten ogsaa. — Men hør, der skal jo være Svir her paa Gaarden, ikke?

Lieutenanten

Jo, der skal!

Doktoren

Troer De, man vil savne mig, hvis jeg ikke —1 19

Lieutenanten

Jeg i alt Fald ikke!

Doktoren

Nei, det tænkte jeg mig ogsaa. Jeg skal sige Dem, jeg taaler ikke godt stærke Drikke — som nu f. Ex. denne Thevandsknægt, De veed, nede paa Stationen — jeg havde Hovedpine hele Dagen igaar.

Lieutenanten

Saa!

Doktoren

Ja, jeg havde. Jægermesteren troer rigtignok ikke, det kan have været deraf, men det var det vist alligevel. Og derfor vil jeg hellere, mens de Andre pokulerer, gaa mig en Aftentur — det er deilig Fuldmaane.

Lieutenanten

Naa, det var jo rart!

Doktoren

Ja, det er rigtig rart! — Og saa vil jeg orientere mig med Hensyn til Gaardens Ydre, banke paa Murene og .gjøre mine Observationer.—Jeg trænger ogsaa til frisk Luft efter alt det Kalkstøv, jeg har faaet i mig!

Lieutenanten

Ja, det gjør De vist!120

Doktoren

Men jeg kommer et lille Løb op i Riddersalen som Tilskuer — jeg vil nok se den ved Lys det interesserer mig.

Der høres Bjældeklang udenfor.

Lieutenanten

Saa — der har vi allerede Jægermesterens Gjæster!

Gaaer mod Baggrunden.

Tæppet falder.

ANDEN AFDELING

Riddersalen, et stort, omtrent umøbleret Rum. 1 Baggrunden en Dør. Bjælkeloft; Spindelvæv fra Loftsbjælkerne. I et Hjørne ligger Frugt paa Gulvet, og der hænger Pølser og Skinker. Til Venstre to Vinduer uden Gardiner. Til Høire i Forgrunden en Kamin, hvor store Favnestykker blusser; lidt længere tilbage et plumpt Egebord med gamle, høiryggede Stole af forskjellig Form omkring, og bagved det, ude paa Gulvet, Rækværk paa de tre Sider af en firkantet Aabning, hvorfra en Trappe fører ned til Etagen underneden. Stærkt Maaneskin.

1. SCENE

Rasmus og en Pige kommer op ad Trappen med tændte Armstager - en af Sølv, de andre af Messing — som de sætter paa Bordet, men som kun ufuldkomment oplyser Rummet.

Pigen

Uh, hvor her er fælt i Mørke — jeg turde ikke gaa her alene om Natten for aldrig det!

Rasmus

Her gaaer heller ingen Andre om Natten end den121

gamle Froken — og saa Mette Bydelsbak naar hun da er paa Gaarden.

Pigen

Lad være at snakke om det Onde, saa har det ingen Magt!

Rasmus

Mig gjor hun ellers Ingenting. — Jeg var da mere ræd for Frøkenen, mens hun var i hinner Velmagt — og jeg er da saa endnu, af gammel Vane.

De begynder at gaa hen mod Trappen.

Pigen

Ja, hun har nok været skrap, siges der!

Rasmus

Skrap, ja, Du havde da faaet Dine syndige Tærsk, Din So! — Men kom nu, og lad os faae Drikkevarerne bragt op!

De gaaer ned ad Trappen. Scenen staaer et Øieblik tom.

2. SCENE

Ellen fulgt af Lieutenanten kommer op ad Trappen.

Lieutenanten

Nei, jeg maa tale med Dem nu, Froken Ellen! Deres Fader og hans Gjæster kommer jo strax herop, og saa er der ikke Tid til at tale. — Hvorfor blev De vred paa mig før?

Ellen

Vred? Jeg blev ikke vred — jeg blev kun saa

Sophus Bauditz: Sne 9bedrøvet — men det var Barnagtighed, det indseer jeg godt nu.

Lieutenanten Men hvad blev De da bedrøvet over?

Ellen

Aa, det veed De godt! Jeg havde jo troet, at De kun var kommen for denne Krønikes Skyld, og jeg havde tænkt, at De — og jeg — skulde finde den saadan sammen — men nu veed jeg meget godt, at De kun er kommen for Harriets Skyld og —

Lieutenanten Aa, hvis jeg turde sige Dem —

Ellen

Det tør De godt! — Er De bange for mig?

Lieutenanten Nei, det er jeg ikke, men alligevel — nei, det vilde være Uret, det har jeg ikke Lov til — endnu — De, der er saa ung —

Ellen

Jeg er da snart sexten Aar!

Lieutenanten Aa, Frøken Ellen -123

3. SCENE

Tante Anna staaer pludselig i Duren i Baggrunden, stærkt belyst af Maineskinnet.

Ellen

vender sig om og farer uvilkaarligt sammen

Aa, Tante, Du gjorde mig saa forskrækket!

Tante Anna Er Du nu ogsaa bange for mig, lille Ellen! Du har dog ingen Grund til det!

Ellen

Nei, det har jeg ikke — men Du kom saa pludselig!

Tante Anna

Er Du alene?

Ellen

Nei — Lieutenant Høg er her ogsaa.

Tante Anna Naa, han — ja, han gjør ingen Fortræd! — Men der er en Anden i Vente — jeg kan føie det paa mig! — Hvor er Harriet?

Ellen

Hun er vist allerede gaaet over til sig selv seer ud af det bageste vindue — ja, hun er i sit Værelse.

Lieutenanten

over mod Ellen

Hvor ligger nu egentlig Deres Søsters Værelse - jeg kan ikke rigtig orientere mig —

9*124

Ellen

peger ud

Derovre, i Stueetagen, nærmest ud til Haven — De kan se Lampen lyse gjennem det røde Gardin!

Lieutenanten

seer ud

Nei, hvor det dog tager sig smukt ud! Det røde Skjær af Lampen, der falder ud fra Vinduet, og Maaneskinnet, der tindrer paa Sneen! — Og se, hvor den nyfaldne Sne ligger som eet stort, jomfrueligt, ubetraadt Klæde over hele Gaarden! Det er et Tæppe, som hver Plet sees paa!

Tante Anna

Nu kommer nok din Fader og hans Venner — jeg synes, jeg kan høre dem støie underneden — saa gaaer jeg!

Ellen

Ja, gaa til Ro, Tante!

Tante Anna

Til Ro — ja, om jeg kunde! Men det faaer jeg ikke Lov til endnu! Og der er Nogen i Vente — der er Nogen paa Vei!

Ud ad Baggrunden.

4. SCENE

De Forrige uden Tante Anna

Ellen

Jeg har aldrig seet Tante saa urolig som i disse Dage!125

Lieutenanten

Ja, hun lider jo aabenbart selv mest under sine Ængstelser — men gaa De nu ogsaa, Froken Ellen det er ikke Selskab for Dem, det, der kommer! Gaa i Seng, horer De!

Ellen

Ja, nu gaaer jeg — og saa lover De mig at passe paa — passe godt paa Fader!

Lieutenanten

Ja, saa vidt jeg kan — det lover jeg Dem!

Ellen

Og De er ikke vred paa mig, fordi jeg var saa barnagtig og —

Lieutenanten

Jeg! — Aa, Frøken Ellen — hvis jeg — De, som —

Ellen

Godnat!

Lieutenanten

Godnat!

5. SCENE

Latter og R^ab, tunge Trin paa Trappen. Jægermesteren og hans t'ij.ester kommer stoiende op, ulgt af Rasmus og Pigen, der bærer en Punschebolle, Flasker og Glas, som de sætter paa Bordet. Gjæsterne er kjobstadsmæssig men jævnt klædt; et Par af dem ryger Pibe, de andre Cigar.

Jægermesteren

hen mod Bordet

Herhen! Ja, I kjender jo Veien!126

Iste Gjæst Ja, Gu' kjender vi- Veien!

2den Gjæst Ja, vi har da været her før!

3die Gjæst Og slaaet nogen Slag her!

Jægermesteren Sæt Jer nu ned!

4de Gjæst Den lugter sgu godt, Punschen!

5te Gjæst

Ja, jeg har ogsaa leveret Rommen — det er Stran-dingsrom!

6te Gjæst Ja, den Sludder kjender vi!

1ste Gjæst

Ja, al den Rom, der er drukket i Jylland i den sidste Snes Aar, den er fra den russiske Fregat!

2den Gjæst

til 5te Gjæst

Du laver sgu Rommen selv!

Jægermesteren Naa, sæt nu Jer selv ned og Humøret op! — Ogdér har vi Lieutenanten De skal sidde ved Siden af mig!

Jægermesteren og Lieutenanten sætter sig med Ryggen til Vinduerne; de Andre tager ogsaa Plads.

Men hvor er den lærde Doktor?

lieutenanten

Han beder sig undskyldt, han

3die Gjæst

Ja, han, Doktoren, han seer nu heller ikke ud til at kunne doie Muskaten!

4de Gjæst

til 3die Gjæst

Det kan Du sgu heller ikke, Sørensen!

1ste Gjæst

Nei, her til Lands brygger vi den jo ogsaa med rigelig Humle!

Jægermesteren

Fyld nu Glassene! Skaal!

5te Gjæst

Tak for det!

6te Gjæst

Du, Jægermester, skal vi saa handle om Plagen — hvad?

Jægermesteren

Nei, ingen Handlen — iaften vil vi more os! Skaal!128

6te Gjæst

Skaal igjen!

5te Gjæst

Med Forlov, staaer Lieutenanten ved Husarerne?

Lieutenanten Nei, jeg staaer ved Garden.

1ste Gjæst Ja, jeg har ogsaa lagt Soldat i Kjøbenhavn jeg var Trainkusk!

2den Gjæst Ja, det skal der jo ogsaa Nogen til. tii 3die Gjæst, der er ved at falde i Søvn Du sover da ikke allerede, Sørensen!'

3die Gjæst

retter sig op

Nei — jeg sad og tænkte -—-

4de Gjæst Naa, det har Da Tid til!

Jægermesteren Velkommen til Nordskov, Allesammen, og gid vi maa mødes igjen — om ikke før, saa til Mikkelsdag!

1ste Gjæst

Ja, Du kan vei nok hænge ved Gaarden en Termin endnu!

2den Gjæst Ja, lad os drikke paa det!129

4de Gjæst

Har 1 hort, hvordan det gik Peer Hane ved sidste Dyrskue?

5te Gjæst

Nei, lad os faa den! Han handler i min Forretning.

4de Gjæst

Ja, men ryk saa bedre sammen jeg skjøtter ikke om, at Kusken og Pigen derhenne skal have den Historie at rende med. tn 3die Gjæst. — Nu er Du jo ved at falde i Sovn igjen, Sørensen!

3die Gjæst

retter sig

Nei, jeg sidder bare og hører efter.

6te Gjæst

Kom nu med Historien!

4de Gjæst

Jo, seer 1, Peer Hane, han havde ikke sin Kone med til Dyrskuet, for 1 veed jo nok, at hun

Resten af Fortællingen fortsættes hviskende, saa at Tilskuerne ikke hjrer den.

6. SCENE

Doktoren er imens kommen op ad Trappen. Han er i Pels og Gaultier med opsmogede Benklæder. Et Øieblik staaer han stille og seer 5-ig om, men gaaer saa under 4de Gjæsts Fortælling hen og banker l ieutenanten paa Skulderen.

Doktoren

til Lieutenanten

Aa. maa jeg ikke tale et Ord med Dem!130

Lieutenanten

reiser sig og gaaer over til Venstre med Doktoren

Doktoren

seer sig atter om

Naa, saadan seer her ud i Aftenbelysning!

(Henne ved Bordet iees der høit. - „Ja, det Var ikke for

meget til ham!" — „Men hvordan gik det ham, da han kom hjem til Konen?" — „Ja, nu skal I høre."

Fortællingen fortsættes atter hviskende.)

Lieutenanten

der stadig holder Øie med Jægermesteren

Men hvad er det saa egentlig. De vil mig? Doktoren

Nu kommer det strax! — Kan De huske, at De sagde forgangen Aften nede paa Stationen, at der kun var een Ting, De var bange for?

Henne ved Bordet lees der meget høit; 3die Gjæst, der har sovet, vaagner pludselig op og leer med.

2den Gjæst Ja, den var god - men vi er vei forresten ikke kommen herop for at høre Historier alene — vi skulde da vei have et Slag Kort!

Jægermesteren Nei, ikke iaften! — Men jeg kan ogsaa en, der er god! Det var ifjor, efter Grundlovsdagen

Fortællingen fortsættes uhørligt.131

Doktoren

til Lieutenanten, der er gaaet nærmere over mod Bordet

De sagde, der var kun een Ting, De var bange for!

Lieutenanten

Og det var?

Doktoren

Det var den store Eros! Kan De huske det?

Lieutenanten

Ja, det kan gjerne være, jeg har sagt saadan noget Vrøvl, nien nu maa De virkelig undskylde

Doktoren

Naa, og nu har De nok alligevel modt ham mødt „Deres Skjæbne"!

Lieutenanten

Min Skjæbne! —Hvad mener De, Menneske?

Doktoren

Aa, ikke Andet, end at det vei ikke skulde være Dem, der har „fenstret", som man nok kalder det, hos Froken Harriet.

Lieutenanten

Er De gal?

Doktoren

Nei, jeg er meget fornuftig!

Jægermesteren

Det kan ikke hjælpe, hvad I siger — jeg spiller ikke iaften! —Jeg har ikke engang Kort i Huset!132

6te Gjæst

Ja, men det har jeg! Jeg har altid Holmblads Salmebog i Lommen! Trækker et spil Kon op.

5te Gjæst

Det er godt! Lad os saa faae begyndt!

Lieutenanten vil over til Bordet, men Doktoren holder ham tilbage.

Doktoren

Nei, De skal virkelig høre! Nu kommer det!

Jægermesteren

Ja, jeg spiller ikke med! reiser sig op. Jeg seer til!

Der gives Kort rundt, og Spillet begynder.

Doktoren

Seer De, da jeg før gik ude i Haven og saae ind i Gaarden dér peger til venstre, hvor der jo Ingen kommer, fordi Tilkjørselen er paa den Side peger tii Høire, saa var der heller ikke saa meget som et Fodspor i Sneen, men da jeg nu kom forbi igjen, saa var der nok saa nydelig en Række Fodtrin tværs over Gaarden og lige til Frøken Harriets Vindue — men der var skam ingen Fodspor tilbage!

Lieutenanten

Hvad siger De?

Doktoren

Ja, er det ikke Dem, hun har lukket ind? Hvad?

Lieutenanten

Aa, jeg troer, De er forrykt! løber hen til Vinduet og seer ud.133

Jægermesteren

seende pan Spillet

Der staaer ikke saa lidt paa Spil i Øieblikket! Lieutenanten

gaaer langsomt tilbage fra Vinduet

Herregud, De har virkelig Ret!

Doktoren Hvorfor „Herregud"?

Lieutenanten Aa, forstaaer De da ikke

Doktoren

Nei!

Lieutenanten Men indseer De da ikke, hvad Ulykke det kan volde Frøkenen, hvis Nogen seer — hvis biot en af Gjæsterne dér gaaer til Vinduet — hvordan skal jeg kunne forhindre det! — eller hvis siden — det er jo forfærdeligt! Men nu forstaaer jeg

Doktoren

Hvilket?

Lieutenanten

Aa, Ingenting!

Doktoren

Men det er altsaa virkelig ikke Dem, som

Lieutenanten Gud give, det var!134

Doktoren

leer

Naa, saadan!

Lieutenanten Nei, netop ikke saadan! Men for Himlens Skyld, Ulykkesfugl, som De er, siig ikke Noget til et Menneske — husk, at det gjælder om en ung Dames gode Navn og Rygte!

Doktoren

Jeg siger aldrig Noget! Men jeg troede jo, det var Dem — og det morer mig, at jeg altid opdager Alting! •— God rolig Nat!

Gaaer ned ad Trappen.

7. SCENE

Df. Forrige uden Doktoren.

1 ste Gjæst Nu skulde Du være Bankør, Jægermester!

Lieutenanten

sagte til Jægermesteren

Husk, hvad De har lovet mig!

Jægermesteren Ja, lovet og ikke lovet —

Lieutenanten De maa ikke spille iaften!

2den Gjæst Tør Du ikke for dine Fruentimmer, Jægermester!135

Jægermesteren Tor! Enten er man Jægermester, eller man er det ikke! Jeg vil være Bankor een Gang — og saa ikke mere!

Lieutenanten

lil Jægermesteren

Vær nu dog fornuftig!

4de Gjæst Det var godt, Du fik Humøret!

5te Gjæst

Giv saa Kort!

6te Gjæst Hvor meget maa vi holde?

Jægermesteren Hold, hvad I vil!

1ste Gjæst Saadan skal det være!

Lieutenanten, der har staaet raadvild, gaaer pludselig hen i Baggrunden til Rasmus.

Lieutenanten

sagte til Rasmus

Gaa hurtig ned i Jægermesterens Værelse her underneden, og tag i hans Patronskab — De veed jo, hvor det staaer — en fem, sex Patroner, og bring mig dem i en Fart, uden at Nogen seer det - det skal være lidt Loier, forstaaer De! — De kan forresten gjerne tage en hel Haandfuld!136

Rasmus

Jo! gaaer hen mod Trappen, men vender om Skal det Være

med store eller smaa Hagl?

Lieutenanten Aa, for Pokker, det er ganske ligegyldigt — skynd Dem biot!

Rasmus gaaer ned ad Trappen.

Jægermesteren

der imens har givet Kort

Vil De ikke have en Aktie med, Lieutenant? Lieutenanten

Nei, Tak!

Jægermesteren Selv Tak! — Naa, har I Alle besat?

2den Gjæst

Ja, vi har! —- Nei, tøv lidt! puffer til 3die Gjæst, der igjen er falden i Søvn Du sover jo, Sørensen!

3die Gjæst

vaagner op

Naa, spiller vi endnu?

5te Gjæst

Ja, Gu' spiller vi — og det er ikke om Svovlstikker!

Lieutenanten

til Jægermesteren

Nei, der staaer mere paa Spil, end De aner!137

Jægermesteren Naa — hvad —?

Rasmus er under de sidste Repliker kommen op ad Trappen. Lieutenanten farer hen til ham, tager Patronerne og kaster dem, uden at Nogen lægger Mærke dertil, ind i Kaminen. Der hures en Række dundrende Knald lige ovenpaa hinanden, Krudtdamp slaaer ud over hele Salen, og alle Lysene slukkes paa et enkelt nær. Rasmus og Pigen stormer hylende ned ad Trappen, og Gjæsterne farer op og styrter hen mod Trappegangen under Raab som: „Gud fri Og frels OS!" - „ KaS-

sen smadrer sammen;" — „Det er Mette Bydels-

hak, der gaaer igjen!" — „Gjemmer Du dit Krudt

i Kaminen, Jægermester!" — o. s. v. Et Par af Gjæsterne

lober i Forvirringen over til Venstre, mod Vinduerne, men Lieutenanten kaster dem tilbage med et: „Nei, StOp, Nedgangen er dér!" Jægermesteren søger forgjæves at faae sine Gjæster tilbags

med Tiltale som: „Bliv bare, og lad os faae Lysene tændt! Der er jo ingen Ulykke skeet!", men da de

alligevel stormer ned ad Trappen, følger han efter.

8. SCENE

Maaneskinnet er under den foregaaende Scene mere og mere forsvundet, og der er nu helt mørkt udenfor. Lieutenanten staaer et Øieblik alene i Forgrunden til Venstre; da Krudtdampen har fordelt sig, kommer Ellen i Natdragt styrtende ind fra Doren i Baggrunden og kaster sig hulkende op til ham.

Ellen

Lieutenant, Lieutenant, hvad er der dog skeet?

Lieutenanten

Kjære Frøken Ellen, vær biot rolig, der er ingen Ulykke skeet! — Men de begyndte at spille — tilsidst blev Deres Fader omtrent tvunget til at holde Bank — jeg kunde ikke forhindre det — og saa lod jeg Rasmus Kusk hente mig en Haandfuld Pa-

troner og kastede dem ind i Kaminen. De kan tro, Spillet fik en bråt Afslutning —

som halvt for sig selv

og der kom da heller Ingen af dem til Vinduerne! De begynder saamænd ikke igjen paa Spillet — Kortene ligger desuden her — det er dog bedst at bringe dem ud af Verden!

Kaster Kortene i Kaminen.

Ellen

Aa, Lieutenant, hvordan skal jeg takke Dem — jeg er Dem saa uendelig taknemmelig! Og det vil Harriet ogsaa være — jeg vil løbe ned og sige hende, hvordan det er gaaet!

Lieutenanten

griber hende i Armen

Nei, det maa De ikke -—- ikke iaften!

Ellen

seer ud af det bageste Vindue

Nei, hun er ogsaa i Seng, der er slukket nu! -Aa, hvor det sneer!

Lieutenanten

med et Udbrud

Sneer det!

Ellen

Ja, ganske stille og tæt. — Hvordan var det, De sagde før — det lød saa kjønt — at hele Gaarden var som eet, jomfrueligt, ubetraadt Klæde — det er den da endnu!139

Lieutenanten

der imens har seet ud

Aa, Gud være lovet for den Sne!

Ellen

Hvorfor det?

Lieutenanten Sneen røber Meget, Frøken Ellen, men den dækker ogsaa Meget! — Den, som har sendt Sneen, er barmhjertigere, end Menneskene vilde have været! — Aa, De veed ikke, hvor jeg er glad! Sneen — det var Sneen, der bragte mig hertil, hvor jeg har fundet —

Ellen

Men De har jo ikke fundet — ikke endnu —

Lieutenanten Maaske alligevel! — Og det er Sneen, som — Sneen, som redder En til!

Ellen

Jeg forstaaer Dem ikke, Lieutenant!

Lieutenanten Det skal De heller ikke. — Men De maa gaa nu — hører De — her er jo koldt — og De —

Ellen

der forst nu besinder sig paa, at hun er i Natdragt, søger uvilkaarligt at trække sin Natkjole ned over de bare Fødder og vender Hovedet bort

Aa, De maa ikke se paa mig — jeg glemte rent —

10*140

Lieutenanten

Godnat, kjære lille Ellen — og Gud velsigne Dem!

Ellen rækker ham Haanden og gaaer langsomt hen mod Baggrunden, men da hun er kommen til Doren, vender hun pludselig om, løber tilbage, falder Lieutenanten om Halsen, giver ham et Kys og styrter saa ud.

Lieutenanten staaer et Øieblik og seer efter hende, saa gaaer han langsomt ned ad Trappen.

Tæppet falder.FJERDE AKT

Næste Morgen. Jægermesterens Værelse. Solskin.

1. SCENE

Ellen kommer ind fra Baggrunden, fulgt af Lieutenanten.

Lieutenanten Nei, De maa ikke løbe for mig. Frøken Ellen!

Ellen

Aa, jeg skammer mig saa rædsomt over at lade Dem se mig ved Dagens Lys!

Lieutenanten Men hvad har De at skamme Dem over?

Ellen

Ja, havde det været for et Par Dage siden, saa havde jeg maaske heller ikke gjort det — men jeg veed ikke — jeg synes, jeg er bleven meget, meget ældre i den Tid — hel voxen. Og at De skulde se mig saadan — og at jeg kunde glemme mig saadan! Men jeg var Dem saa inderlig taknemme-142

lig, fordi De havde hjulpet Fader, og saa — ja, jeg forsikrer Dem, dét var kun Taknemmelighed!

Lieutenanten Var det virkelig?

Ellen

Ja - det troer jeg da! Pause. Gaaer hen og seer ud ad

Vinduet. Nei, hvor det er deiligt Solskin idag! Det er alligevel endnu kjennere med Sol paa Sneen end med Maaneskin. Og den sidste Sne, der er kommen inat, den har gjort godt — den er ogsaa falden saa blødt og saa jævnt, at den dækker over Alting — ikke sandt?

Lieutenanten Jo — den har gjort godt!

Ellen

Og De skal virkelig reise idag?

Lieutenanten Ja, sammen med Doktoren — men hver sin Vei - han til Kjøbenhavn med uforrettet Sag —

Ellen

Og De —?

Lieutenanten Jeg skal jo til min Tante paa Kragerup.143

2. SCENE

Jægfk mesteren ind fra Baggrunden.

Jægermesteren Godmorgen, Godmorgen, kjære Lieutenant! Godmorgen, Ellen! th Eiien Aa, lad os være lidt alene, mit Barn — jeg har Noget at tale med Lieutenanten om!

Ellen ud ad Baggrunden. Pause.

Jægermesteren Ja, jeg skammer mig naturligvis som en Hund!

Lieutenanten

Aa —

Jægermesteren Jo, jeg beder! Jeg skammer mig altid om Morgenen! — Og Tommermænd har jeg naturligvis.

Tager et Haandspeil frem af en Skuffe og seer sig i det.

Se, hvor den venstre Knebelsbart hænger —det gjør den altid efter en Svir! — Jeg kan ikke faae det Asen vixet op — og Harriet seer det strax. Ja, det var jo skandaløst af mig at give mig til at spille, naar jeg havde lovet at lade være — jo, det var! Nu bagefter brækker jeg ogsaa sammen som et anskudt Dyr. — Men lad mig nu rigtig for Alvor takke Dem, fordi De gjorde en saa god Brug af mine Patroner — De røg jo ligefrem Slænget ud af Hulen, og ikke Een af dem foreslog at røre Kortene mere!

Lieutenanten Det havde nu heller ikke hjulpet!144

Jægermesteren Hvordan — N

Lieutenanten Nei, for jeg brændte Kortene!

Jægermesteren Gjorde De? — Aa, Gud give, alle Kort havde været brændt for adskillige Aar siden! — Tusind Tak!

Trykker Lieutenantens Haand.

Lieutenanten Ingen Aarsag! — Men hør nu, kjære Jægermester, De er alt for god til det Selskab, De søger

— eller som søger Dem!

Jægermesteren Aa, ja, saagu, maaske — ja, paa en vis Maade

— men nu er det for sent at gjøre om! Alt for sent!

Lieutenanten Nei, saamænd om det er! De skulde biot ud af det Hele — bort fra Gaarden og Egnen i nogle Aar, mens der kommer Orden i Administrationen og Bedriften. —

Jægermesteren Ja, men hvordan skulde det gaa til? Jeg kan da ikke saadan, mir nichts dir nichts, reise fra mine

Døtre, — gift bliver de aldrig — der er Ingen, der tager dem med den Fader!145

Lieutenanten Aa, det kunde dog være!

Jægermesteren

usikker

Gud velsigne Dem, Lieutenant, vil De virkelig — ? — Naa, nei — nei, det kunde jeg tænke mig!

Lieutenanten Men i alle Tilfælde skulde De bryde op, plantes om, komme i en anden Luft og

Jægermesteren Ja, men hvad skulde jeg saa egentlig tage mig til? Jeg duer ikke til Noget!

Lieutenanten Vist gjør De saa! De skulde til Kjøbenhavn og for Exempel have lidt Veiledning i at male — det har De jo baade Lyst og Anlæg til, men Deres Farver er lidt stærke, og Skyggerne, veed De

Jægermesteren Ja, Skyggerne — Skyggerne er meget vanskelige!

Lieutenanten Og saa skulde De lære at udstoppe ordentligt De siger jo selv, det kniber med Fjerbehandlingen og Stillingerne.146

Jægermesteren Ja, det var ikke saa galt — men nu er det for sent, Lieutenant —- jo, det er. Havde min salig Kone biot levet, saa var jeg ikke bleven saadan aldrig! Saa længe jeg havde hende, hverken spillede eller drak jeg — aa, jeg bar hende paa Hænder, og det fortjente hun — men Situationen var naturligvis noget vanskelig for hende — De forstaaer, med Tante Anna! Hun havde jo styret Gaarden allerede i min Faders Tid, og en blød Haand havde hun just ikke. Saa døde min Hustru, og i de første Par Aar efter drak og spillede jeg heller ikke — men saa forsvandt Alf, og saa blev

jeg —

Lieutenanten Alf — hvem var Alf?

Jægermesteren Det var en Hund, en sort Hund, som -— nei, jeg vil ikke fortælle Dem det, for De leer naturligvis af mig.

Lieutenanten Hvor kan De dog tro —-

Jægermesteren Ja, De maa gjerne, men jeg troer nu alligevel paa det! — Den Dag, min Kone døde — det var om Formiddagen — saa kom Hunden løbende til Gaarden om Aftenen — Ingen vidste hvorfra —147

og den saae paa mig med de samme Øine, som ja, De troer, jeg lyver!

Lieutenanten Jægermester, dog!

Jægermesteren Men det gjor jeg ikke — jeg lyver aldrig om Morgenen — og den fulgte mig, hvor jeg gik og stod, og saa længe den saae paa mig, kunde jeg ikke gjöre noget rigtig Galt — forstaaer De mig?

Lieutenanten

nikker

Jægermesteren Men saa en Morgen for omtrent otte Aar siden, da jeg traf Harriet — hun var jo kun et Barn, paa samme Alder som Ellen nu — traf hende sammen med — med En, der nu er borte, og da jeg i Hidsighed — Tante Anna havde ægget mig, og jeg syntes, jeg var i min gode Ret — den Morgen forsvandt Alf og kom aldrig mere igjen, og saa blev jeg efterhaanden saadan, som — ja, De foragter enig naturligvis!

Lieutenanten Det har jeg hverken Ret til eller Grund til!

Jægermesteren Men det Underligste ved det Hele er egentlig, at da det i Nat knaldede los i Kaminen her148

ovenover, og der blev mørkt, saa havde jeg ligesom en Fornemmelse af, at Alf igjen var i Stuen, og det var, ligesom jeg kunde mærke dens Aande paa min Haand. — Naa, jeg havde jo drukket tæt hele Aftenen, og saa kan man jo have baade Syner og Fornemmelser. -— De maa gjerne le af mig, hvis De har Lyst!

Lieutenanten

Nei, det kunde ikke falde mig ind — tvertimod!

Jægermesteren

lytter

Jeg kan høre, det er Harriet, der kommer! Dreier fortvivlet paa Overskægget. Bliver De vred over, at jeg gaaer min Vei? Jeg vil ikke saa gjerne nu — De forstaaer, Formaninger og Bebreidelser!

Jægermesteren ud ad Baggrunden, Harriet ind fra Høire.

3. SCENE

Lieutenanten. Harriet.

Harriet

betænker sig et Øieblik, gaaer saa over til Lieutenanten

Maa jeg ogsaa sige Dem Tak, Lieutenant Høg, fordi De iaftes -— Ellen har fortalt mig det —

Lieutenanten

Aa, jeg beder, Frøken, jeg har virkelig ikke gjort Noget, der er Tak værd!149

4. SCENE

Doktoren kommer fra Rnggrunden og gaaer over mod Lieutenanten uden at se Harriet.

Doktoren

til Lieutenanten

Naa, det er fremdeles Dem! — Ja, jeg har pakket ind, og Jægermesteren har sagt Slæden til, horer jeg. — Men bliver De, reiser jeg heller ikke, for jeg vil dog ikke lade Dem blive alene tilbage — man kunde jo ikke vide

Lieutenanten Trost Dem: jeg har ogsaa pakket, og jeg reiser sammen med Dem!

Doktoren

Naa, det var jo rart! — Men det er sandt: Der var ikke det, der ligner Fodspor, at se til Jomfruburet imorges, saa —

Lieutenanten Saa ti dog stille, Menneske!

Doktoren

Hvorfor det? De har jo Deres Samvittighed fri, siger De, saa det maa jo have været en Anden men hvor kan det være, at der ikke mere

Lieutenanten Herregud, fordi der er falden Sne i Nat!150

Doktoren

Naa — der er falden Sne! —Jeg syntes forresten, jeg hørte Torden iaftes, kort efter at jeg var skiltes fra Dem — men naar det har været Sneveir, saa kan det vei ikke nei, saa har jeg vei drømt det! Ja, nu vil jeg biot, inden jeg lukker Kufferten, tale med Kusken — jeg hørte nemlig af Staldkarlen, at han skal være et sandt Orakel angaaende Alt, der vedrører gamle Dage og Gaarden her, saa det kunde jo dog være, man maaske kunde faae en eller anden Oplysning —

Lieutenanten

Ja, tal De biot med Staldkarlen!

Doktoren

Nei, med Kusken! — Farvel saa længe!

Doktoren ud ad Baggrunden.

5. SCENE

Lieutenanten og Harriet staaer Begge forlegne.

Harriet

efter en Pause

Hvad mente Doktoren med Fodsporene til Jomfruburet?

Lieutenanten

trækker paa Skuldrene

Jeg veed ikke

Harriet

Jo, De veed! — Var det Spor i Sneen til mit Værelse?Lieutenanten Naar De endelig vil, Froken —Ja!

Harriet Og hvem har seet Sporene?

Lieutenanten Doktoren mente at have seet —

Harriet

Og ikke Flere?

Lieutenanten

Jo — jeg!

Harriet Og nu troer De selvfølgelig —

Lieutenanten Jeg troer Intet, Froken!

Harriet

Jo, De gjør! En Mand troer altid det Værste om en Kvinde! — Ja, jeg havde Besøg af en Mand iaftes — og jeg lukkede ham ind ad mit Vindue! Gjennem Huset kunde han ikke komme uden at opdages — og opdages maatte han ikke! — Nu veed De det Hele, og nu troer De selvfølgelig, som alle Mænd, at en Kvinde umuligt i Tugt og Ære kan —

Lieutenanten

Frøken —152

Harriet

Men De skal ogsaa vide, hvem det er, jeg har lukket ind — De kjender ham!

"lieutenanten

Jeg?

Harriet

Ja! — Husker De ikke fra for to Aar siden, da De laa i Garnison i Fredericia, en ung Landmand, Niels Clasen, der aftjente sin Værnepligt som Sekondlieutenant?

Lieutenanten

Lieutenant Clasen — om jeg husker ham!

Harriet

Han mindes i alt Fald Dem med megen Taknemmelighed — De tog Dem af ham og —

Lieutenanten

Nei, paa ingen Maade — vi var gode Kamerater, og jeg skylder ham lige saa megen Tak for Samværet, som han mig!

Harriet

Niels Clasen er Søn af en Skovfoged her paa Godset -— begge hans Forældre er døde for lang Tid siden. Vi voxede op sammen — han var kun et Par Aar ældre end jeg — vi legede sammen, vi læste sammen, og vi fulgtes ad. Dag ud og Dag ind — tilsidst holdt han af mig, o_g jeg af ham. Jeg153

var mellem femten og sexten Aar, da Fader en Dag overraskede os sammen; han blev heftig, forfærdelig heftig Tante Anna kom til, og det gjorde det ikke bedre — Fader lagde Haand paa Niels, og det har jeg aldrig kunnet glemme Fader maaske er det min Feil. Saa skiltes vi

Lieutenanten

Stakkels Froken Harriet!

Harriet

Men kun for en Tid. Vi Kvinder i den Hvarre'ske Slægt elsker tidligt, men kun een Gang i Livet. Jeg tog hjemmefra til min Tante, men Niels Clasen hjalp jeg til at blive videre uddannet, uden at han naturligvis aner, hvorfra Hjælpen er kommen — jeg havde selv Raadighed over min Hævning i Vallo. Han gjennemgik Landbohoiskolen og blev, som De veed. Sekondlieutenant. Den, jeg vil vælge til Mand, skal selvfølgelig være saadan, at der ikke kan trækkes paa Skuldrene hverken af hans Dannelse eller af hans sociale Stilling.

Lieutenanten

Han er en prægtig Mand, det veed jeg, Froken!

Harriet

Nu tænker han paa til Foraaret at overtage en større Forpagtning, som Grev Hjelm, hvor han har været Inspektor, har tilbudt ham, og saa snart jeg

er fuldmyndig, gifter jeg mig med ham uden at spörge Nogen om Forlov, og saa —

Lieutenanten Men Frøken, var det da ikke meget bedre —

Harriet

De har endnu ikke hørt Alt. — Med Aars Mellemrum har jeg seet ham — nede hos min gamle-Barnepige, Stine paa Stationen. Dér har han nu været i to Dage, og dér skulde jeg have mødt ham iforgaars, men Deres og Doktorens Komme forhindrede mig i det.

Lieutenanten Og det har jeg paa Samvittigheden!

Harriet

Saa laante han en Hest og red herop om Aftenen; næste Aften vilde han komme igjen for at sige Farvel — ride turde han ikke mere, fordi gamle Rasmus Kusk havde mærket Hesten i Stalden — men saa kom det usalige Selskab. Jeg vidste, at det vilde vare til ud paa Natten, og jeg vilde derfor have bedt Dem ride til Stationen for mig og sige Niels, at han ikke maatte komme, men De var jo forhindret, og —

Lieutenanten Havde jeg biot anet —155

Harriet

Jeg kunde ikke sige Dem, hvad det dreiede sig om - ikke dengang, skjøndt jeg havde hort saa meget godt om Dem — men nu, da Doktoren jeg vilde saa nødigt staa i et stygt Lys for Dem!

Lieutenanten Men Frøken — tal dog til Deres Fader, som De har tait til mig —

Harriet

Det kan jeg ikke! — Fader og jeg kan ikke tale sammen.

Lieutenanten Men Alt maa jo kunne ordnes langt lettere, end De troer — tal biot!

Harriet

Jeg kan ikke!

Lieutenanten Maa jeg da paa Deres Vegne —

Harriet

Fader lader sig ikke tale til Rette!

Lieutenanten Jo, han gjør — stol paa mig!

Harriet De siger det saa sikkert!

li*156

Lieutenanten

Ja, jeg er ogsaa 'sikker!

Harriet

Saa gjør da, som De synes — og Tak, inderlig Tak paa Forhaand — jeg skylder Dem allerede saa Meget!

Lieutenanten

Og jeg Dem!

Harriet

De mig?

Lieutenanten

Ja, Frøken Harriet — for hvad De sagde om Kvinderne i Deres Slægt! Har De som femtenaarig kunnet være sikker paa Deres Følelser, saa har jeg vei ogsaa Lov til at tro til at haabe, at — men der kommer Deres Fader, gaa saa!

Harriet rækker Lieutenanten Haanden og gaaer ud til Høire. Jægermesteren kommer strax efter ind fra Baggrunden.

6. SCENE

Lieutenanten. Jægermesteren.

Jægermesteren

seende efter Harriet

— Var Harriet meget vred?

Lieutenanten

Vred? — Nei, tvertimod! Men jeg har tænkt meget paa, hvad De sagde mig før —157

Jægermesteren Naa — o ni Alf?

Lieutenanten Aa, ja, ogsaa paa den har jeg tænkt — nu veed jeg, hvorfor den lob hort!

Jægermesteren Har Harriet —?

Lieutenanten

nikker

Jægermesteren Ja, jeg var naturligvis for hidsig dengang, det indrammer jeg — Børnestreger var jo det Hele! Hun har ogsaa for længe siden glemt ham — og han er langt borte, maaske død — man kan jo saa forfærdelig let dø! Jeg har aldrig hort eller villet høre Noget om ham siden.

Lieutenanten Det er ellers nærmest Dem selv, Jægermester, jeg har tænkt paa! De skal bort fra det Hele, som jeg sagde før — i nogle Aar kun — ud at beskjæftige Dem, over til Kjøbenhavn —

Jægermesteren Men mine Døtre — og Tante Anna!

Lieutenanten Ja, Frøken Harriet er forlovet!158

Jægermesteren

trykker Lieutenantens Haand

Aa, Gud velsigne Dem, Lieutenant, vil De virkelig alligevel —-

Lieutenanten Nei, ikke jeg — men Sekondlieutenant Niels Clasen

Jægermesteren Sekondlieutenant — Niels — Niels Clasen —?

7. SCENE

Tante Anna er, støttende sig paa Ellen, under de foregaaende Repliker kommen ind fra Høire, uden at hverken hun eller Ellen bemærkes af Jægermesteren og Lieutenanten, der holder sig ovre til Venstre. Ellen vil gaa frem, men Tante Anna lægger sin Haand paa hendes Arm og betyder hende, at hun skal blive staaende.

Lieutenanten Ja! Min personlige Ven og gamle Kamerat, Niels Clasen, for hvis brave Karakteer og Dygtighed jeg indestaaer. Han bar Tilbud om at overtage Forpagtningen af en af Grev Hjelms Gaarde, men beder De ham om at overtage Styret af Nordskov i nogle Aar, saa gjør han det sikkert, og i bedre Hænder kan Gaarden ikke komme.

Jægermesteren Men Harriet -— har hun da virkelig i alle de Aar -

Lieutenanten Ja, hun har! Frøken Harriet har været ham tro, som han hende! — I den Hvarre'ske Slægt er159

Kvindernes Folelsesliv tidligt udviklet det har jeg erfaret — og de er baade stærke og trofaste i deres Folelser!

Jægermesteren Ja, men alligevel — Niels — Niels Clasen! Gudbevares, Sekondlieutenant — men man er dog Jægermester, og Hvarre hedder man, ikke sandt?

- Naa, ikke? Aa, nei, saamænd, det kan De jo maaske have Ret i! — Ja, naar De mener — og naar virkelig Harriet og han — jeg har saa ubetinget Tillid til Dem, Lieutenant! — Men Ellen, Ellen — hvad skal der blive af hende?

Lieutenanten Froken Ellen skal over og være i Huset hos min Tante, Kammerherreinden paa Kragerup hun gjør Alt, hvad jeg beder hende om. Saa skal Deres Datter konfirmeres, og saa —

Jægermesteren Ja, og hvad saa? — Hvad saa?

Lieutenanten Saa . kommer der ganske sikkert en Dag en Lieutenant fra Kjøbenhavn og spørger hende, om hun vil —

Ellen

river sig løs fra Tante Anna og styrter over mod Lieutenanten

Om hun vil —160

Jægermesteren

opdager Tante Anna

Har Tante hørt —

Tante Anna Ja! — Jeg har hørt — og jeg har forstaaet!

Jægermesteren Og Tante mener —

Tante Anna Jeg mener, at den Fremmede, jeg saa tidt har drømt om, er kommen til den gamle Gaard og har bedt om Husly, og han har gjort det, der skulde gjøres, og som Ingen før har gjort!

Jægermesteren Og Tante mener altsaa virkelig —

8. SCENE

De Forrige. Harriet kommer fra Hoire og staaer et Øieblik tovende.

Lieutenanten

til Harriet

Frøken Harriet, Deres Fader har Noget at bede Dem om!

Harriet

usikker

Mig!161

Jægermesteren Ja! tu lieutenanten — Men vil De ikke hellere sige

Lieutenanten

til Harriet

Deres Fader vil bede Dem anmode Deres Forlovede om at opgive den Forpagtning, han har tænkt paa, og i Stedet for overtage Styrelsen af Nordskov, foreløbig paa nogle Aar, og De og han

Harriet

over mod Jægermesteren

Fader — er det sandt!

Jægermesteren Ja, Niels Clasen — Sekondlieutenant Clasen din — din Forlovede — har havt en mægtig Fortaler i Lieutenant Hog — selv Tante Anna har kapituleret overfor ham — saa hvis du troer, han vil —

Harriet Og det kan du tvivle om!

Falder Jægermesteren om Halsen

Aa, Fader, Fader, hvor har jeg længtes efter dette Øieblik!

Jægermesteren

torrer Øinene

Og jeg da! — Er jeg Jægermester — Snak! Jeg mener, er jeg din Fader eller er jeg ikke din Fader!

Tante Anna er begyndt at gaa over mod Doren til Høire Vil Tante

gaa nu?162

Tante Anna Ja, jeg er saa træt — endnu mere træt, end jeg pleier. Men nu troer jeg, jeg kan finde Hvile. Jeg vil biot op i Riddersalen endnu en Gang og se ud over Gaarden, den gamle Gaard - se ud mod Øst over Skoven,

hvor Egene kneiste i min Ungdom se ud over det Land, som vor Slægt har eiet gjennem Aarhundreder, og som jeg nu føler, den har Udsigt til at beholde. Gaaer langsomt over mod Hoire. Til Lieutenanten, der med Ellen staaer foran Kaminen Vær god mod lille Ellen! Idet hun gaaer længere over mod Hoire, taher hun Nøgleknippet. Harriet tager det op og rækker hende det, men Tante Anna gjør en afværgende Gestus Behold Du kun Nøglerne jeg bruger dem dog ikke mere. Men giv mig din Arm, Harriet! Harriet kysser hende. God rolig Nat, Allesammen ! Gaaer, støttende sig til Harriet, langsomt ud til Høire.

9. SCENE

De Forrige, uden Tante Anna og Harriet. Doktoren kommer frem fra Baggrunden.

Doktoren

Ja, undskyld, hvis jeg forstyrrer — men jeg har lige nu gjort en ganske overordentlig interessant Opdagelse!

Lieutenanten Nu maa De opdage, hvad De vil —- Nordskov har ikke flere Hemmeligheder!

Jægermesteren seer til Maleriet til Venstre og blinker til Lieutenanten.163

Doktoren

Ikke det! Da Fortæller ellers Rasmus Kusk, at lians Bedstefader har fortalt ham, at der for et Hundrede Aar siden har været to Taarne paa Nordskov, men at Lynet slog ned i det nordre, saa at Spiret og det overste af Taarnet brændte, og da der ikke var Raad til at bygge det op igjen, blev det, der var tilbage af Taarnet, simpelthen foiet ind som Led i Bygningen, Taget lagt hen over det, og det Hele forhutlet.

Jægermesteren

Det har jeg aldrig hort noget om!

Doktoren

Nei, det vil jeg saamænd gjerne tro! Man har ikke mindste Forstaaelse af, at man bor holde ikke alene Familiens, men ogsaa Gaardens Historie i Orden!

Jægermesteren

Hvor skulde det andet Taarn have været?

Doktoren

der under de foregaaende Repliker dels har seet ud ad Vinduet, dels betragtet sit Lommekompas, peger ud mod Tilskuerne

Nord er dér, i det Hjorne — det har jeg een Gang tidligere konstateret — og det er Ydermur altsaa staaer vi i Resterne af det nordre Taarn! Nu gjælder det kun om at vide, i hvilken Etage det blaa Kammer er — her eller — 164

Ellen

har under Doktorens sidste Replik peget op over Kaminen og viist Lieutenanten en lille Rift i Tapetet. Vender sig om

Saa maa det være her. Dér, hvor der er en Rift i Tapetet, og hvor der er falden lidt Kalkpuds af, er der jo Blaat underneden!

Doktoren

hen til Kaminen

Er der virkelig! Jeg kan ikke se saa høit op — er her en Trappestige? Naa, en Stol kan ogsaa gjöre det.

Staaer op paa en Stol

Ja, sandelig, der er blaa Farve under!

Ellen

til Lieutenanten

Men Doktoren maa ikke finde — det skal De!

Lieutenanten

til Ellen

Lad ham dog have den Glæde — jeg har jo fundet!

Doktoren

staaer ned af Stolen

Men hvordan gaaer det dog til, at Ingen af os tidligere har seet —

Lieutenanten

Af gode Grunde! Den lille Rift er først kommen inat, da jeg foretog en — en Udrensning i Rid-165

dersalen — al Kaminen og den har jo samme Skorsten som Kaminen her!

Doktoren

Jer imens har banket med sin Hammer paa Bagvæggen

Naa, saadan! — Nei — her er ingen Hulheder! Men det er jo ogsaa kun Skillerum — vi maa søge i en af Ydermurene, de er tykkest! Banker paa væggen tii venstre, tæt op tii Maleriet — Sagde jeg ikke allerede strax igaar, at det lod hult her! Men De tii jægerme steren og De tii Lieutenanten de kunde Ingenting hore!

Begynder at rokke ved Maleriet.

Jægermesteren

resigneret

Nei, lad saa hellere i Guds Navn mig — jeg troer, det gaaer lettere!

Skvder Maleriet til Side.

Doktoren

Men Gud forbarme sig — det er jo et helt Maskineri! tæt ind tii væggen Og der er en hemmelig Luge!

Jægermesteren

Ja, den har jeg rigtignok ladet sætte!

Doktoren

Har De!— Men hvad er der saa bagved Lugen hvad er der bagved Mette Bydelsbak? Har De ikke Nøglen?166

Jægermesteren

usikker

Nøglen? — Naa, Nøglen, jo, den har jeg naturligvis!

Harriet kommer ind fra Hoire.

Lieutenanten Bagved er der et Rum, som Jægermesteren fandt ved en Restaurering for et Par Aar siden, og som jeg troer, Jægermesteren har tænkt at ville benytte til Opbevaring af sit Familiearkiv —-

Jægermesteren Ja — Familiearkivet — netop!

Lieuteuanten Jægermesteren havde viist mig Mekanismen, og da jeg saa inat, efterat Gildet her ovenpaa var blevet lidt bråt afbrudt, ikke vidste, hvor jeg skulde gjøre af en Flaske og et Par Glas, der var blevet staaende paa Bordet i Riddersalen, og da jeg havde glemt at give Jægermesteren Nøglen tilbage — han har senere faaet den af mig — saa satte jeg det herind!

Jægermesteren trykker taknemmelig Lieutenantens Haand.

Doktoren Men Nøglen, Nøglen!

Jægermesteren Vær saa artig. Giver Doktoren en Nøgle.1 57

Doktoren

lukker Lugen op og tager Flasken og Glassene ud. Til Jægermesteren

Men var der ellers Ingenting derinde, dengang De

Jægermesteren Nei, De horer jo, at Lieutenanten først inat

Doktoren

Aa, hvad bryder jeg mig om Glasvarer og Spirituosa — jeg mener Krøniken! Var der ingen Manuskript, ingen Papirer?

Jægermesteren Ikke det mindste.

Doktoren

der har hele Hovedet og den ene Arm inde i Hulrummet, banker derinde

med Hammeren

Men det lyder jo ogsaa hult, naar man banker paa Bagvæggen! — Og her sidder en Sten løs.

Tager en Mursten ud. Der er et Rum bagved! Strækker sin hoire Arni helt ind og tager triumferende et Manuskript frem Manuskriptet!

Kaster et Blik i det og læser:

„Canutus aiitcm, du x Slesuici" — det er den! Vil Jægermesteren overlade mig —

Jægermesteren Manuskriptet? — Med Fornoielse!168

Doktoren

' stadig seende i Manuskriptet

Nu kommer det naturligvis an paa, om det er den fuldstændige Knudskrønike eller kun et Udtog som Andersen Sørensen Vedels!

Lieutenanten Ja, det maa jo Tiden vise!

Doktoren

til Lieutenanten

Men det blev dog mig, som fandt den!

Lieutenanten Det blev det! Men jeg har hjulpet Dem — uden min Udrensning af Kaminen -—

Doktoren Ja, maaske — men hvad fandt De?

Lieutenanten

seende til Ellen

Noget Bedre!

Doktoren

Det er nu mærkeligt med mig — jeg opdager Alting!

Lieutenanten

til Doktoren, men seende paa Harriet

Ja, jeg troer virkelig, Deres Sporsans har gjort Gavn — men farlig er den!169

10. SCENE

Di: Fohkiqe. Rasmus Kusk kommer fra Itaggrunden.

Rasmus

Ja, nu er Slæden for Doren — og her er Jægermesterens Post! Rækker Jægermesteren nogle Aviser Der Var kun Berlineren!

Jægermesteren

lugter til Avisen

Ja, sandelig — nu har den igjen den bekjendte Lugt — alt er i den skjønneste Orden!—Ja, mine Herrer, vil De med de respektive Tog, saa er der ikke megen Tid tilovers — Kufferterne er bragt ned, og Pelsene ligger parat i Forstuen!

Lieutenanten

Ja, saa maa vi jo afsted!

Doktoren

til Jægermesteren

Farvel og Tak — Tusind Tak for Krøniken! Jeg sender Dem naturligvis strax Underretning om, hvorvidt det er den fuldstændige — og naar den bliver udgivet, faaer De et Særtryk!

Jægermesteren

Meget forbunden — det vil interessere mig særdeles at indlemme Værket i mit Haandhibliothek!

Lieutenanten

Farvel, Jægermester, og Tak for Alt — De skal snart hore fra mig!

Sophus Rauditz: Sne 12170

Jægermesteren

Kjære Lieutenant, det er mig — os, som takker!

Harriet

til Lieutenanten

Ja, Tak — Tak for Alt!

Lieutenanten

til Ellen

Farvel, kjære lille Ellen! De hører allerførst fra mig! Og saa, om en Ugestid, tænker jeg, flytter De over til min Tante, og saa, om et Aar -

Ellen

til Lieutenanten

Saa kommer der en Lieutenant fra Kjøbenhavn — fra Kongens Garde — og han -

Lieutenanten

Han glemmer Dem aldrig! — Nei, De og Frøken Harriet maa ikke følge med ud — der er alt for koldt!

Ellen

Aa, koldt!

Lieutenanten

sagte til Ellen

Jeg vil ogsaa helst have det sidste Glimt af Dem fra det Vindue peger ti i venstre — dér stod De, da jeg kom!

Ellen

Ja, saa vinker jeg til Dem — husk at vende171

Dem om oppe paa Møllebakken — det er sidste Gang, jeg kan se Dem herfra!

Lieutenanten Det kan De stole paa! — Levvel, til vi sees!

Jægermesteren fulger Lieutenanten or Doktoren ud.

1 1. SCENE

Ellen, Harriet.

Ellen

Aa, Harriet, jeg er saa lykkelig, at jeg ikke veed, hvad jeg skal gjöre! —Jeg troer, jeg vil kysse dig!

Kysser Harriet.

Harriet

smilende

I Mangel af —

Ellen

Aa, fy! - Hen til Vinduet - Nu kjører de! Lukker

Vinduet op. Alan hører Bjældeklangen stærkt. Hun vinker ud.

Nu er de allerede over Broen! — Nei, saae du det! Hvor var det kjont! En af Hestene kom til at støde til Lindegrenene i Alleen, og saa dryssede Sneen-ned gjennem Solskinnet, ned over min Lieutenant! Det var som Guld, der faldt — og det var dog kun Sne!

Bjældeklangen hores atter, men svagt, hun vinker ud. Tæppet falder.